

გაზეთი ბეჭედი, „ვერსია“ ჟურნალი

სოსუხის უნივერსიტეტის
სტუდენტები ქუჩის
აქტივობით იმუქრებიან

გაყადბდა თუ არა
თვითმმართველობის
არჩევნები და რაგომ არ
ინფერესდება რექტორი
სტუდენტების პრობლემებით

ვერსია

60 თეთრი

№129 (1155) 16 - 17 დეკემბერი, 2015 წელი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

პოლიტპატიმრების სკანდალი

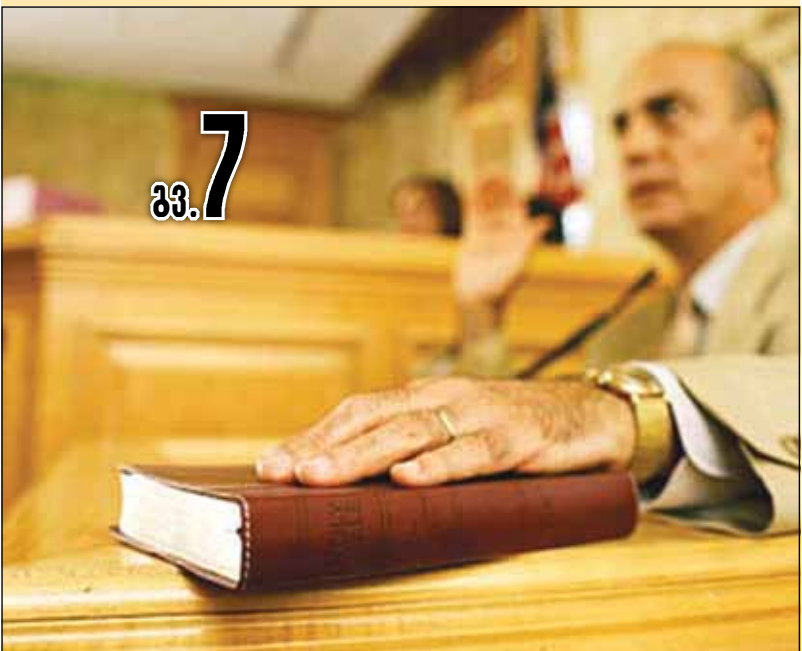
როგორ იქცა ალექო ელისაშვილი
ახალ გივი თარგამაძედ და
რატომ მაღავს პარლამენტი
პოლიტპატიმრების მეორე სიას

გვ. 3

უსაფრთხოა თუ არა
„მონეოგა“ საქართველოში

გვ. 7

ზურაბ ხარაბიშვილს დაიჭირენ?

რა მიზნით შევიდა
პროკურატურა
ცესკო-ში და რა
ბრადდებას უყენებს
უნყებს ყოფილი
თავმჯდომარე

გვ. 5

საქვამ, როგორითაც შეწყალების
კომისიაში ფული კეთდებაოდა

გვ. 6

ნასტიმრის
ღლიურის

ნაირა ალავერდიანი:
„უნივერსიტეტი
პროფესორ-მასწავლებლებსა
და სტუდენტებს აკუთვნის“

გვ. 8

მომლანდიელი რეჟისორის
ქართული კვირეული

გვ. 9

ბენ შეროვის წარმატებული „პიკადერო“,
ბასკური ცხოვრება და თბილისური ვოიაჟი

„ვპარაულობთ, რომ უახლოეს წლებში 200 000 მოქალაქეს განვკურნავთ“

პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილის განცხადებით, მომავალი წლისთვის ჯანდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტი დაახლოებით 3.1 მილიარდი ლარი იქნება, რაც წინა წელთან შედარებით გაორმაგებულია.

როგორც პრემიერ-მინისტრმა სოლიდარობისა და ინოვაციური დაფინანსების პირველ საერთაშორისო ფორუმზე განაცხადა, სახელმწიფო ყველაფერს აკეთებს, რომ მოქალაქეებს უფასო ჯანდაცვა შესთავაზოს.

პრემიერმა C ჰეპატიტის ელიმინაციის წარმატებულ პროგრამაზე და ასევე სოლიდარობის ფონდის შესახებ ვრცლად ისაუბრა. მან აღნიშნულ პროგრამებში ჩართულ როგორც საჯარო მოხელეებს, ასევე საერთაშორისო პარტნიორებს მადლობა გადაუხადა: „სულ რაღაც 3 წლის წინ ჯანდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტი იყო მილიარდი 800 მილიონი, მომავალ წელს კი ბიუჯეტი იქნება დაახლოებით 3.1 მილიარდი ლარი. თითქმის გავაორმაგეთ ჯანდაცვის ბიუჯეტი. წარმატებული და უნიკალურია C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამა. დღეს საშუალება გვაქვს, ჩვენს მოქალაქეებს უფასოდ

ვუმკურნალოთ. ჯამში ვვარაუდობთ, რომ 200 000 მოქალაქეს განვკურნავთ უახლოეს წლებში. მინდა, ამ პროგრამის მხარდაჭერისთვის მადლობა გადავუხადო ამერიკის შეერთებულ შტატებს. ბუნებრივია სახელმწიფო ყველაფერს ვერ დააფინანსებს სწორედ ამიტომ და იმისთვის, რომ კონკრეტული ნაბიჯი გადაგვედგა სოლიდარული საზოგადოების ჩამოყალიბებისკენ, გადავწყვიტეთ, სოლიდარობის ფონდი დაგვეფუძნებინა. ვფიქრობ, ერთობლივად, ასეთი სოლიდარობით შეგვიძლია უმძიმესი სენით დაავადებული ბავშვების მკურნალობა და ადამიანების სიცოცხლის გადარჩენა. საჭიროა, უფრო გააქტიურება, მეტი ჩართულობა. არ დავიშურებთ ძალისხმევას, რომ ჩვენი კონტრიბუცია შევიტანოთ ისეთი დაავადებების აღმოსაფხვრელად, რომელიც განვკურნებადია“.

„პია“

საბურთალოს სასაფლაოსთან მომხდარი სროლის ფაქტზე საქმე სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე და 118-ე მუხლებით აღიძრა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციით, საბურთალოს სასაფლაოსთან მომხდარი სროლის ფაქტზე, საქმე სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე და 118-ე მუხლებით აღიძრა.

236-ე მუხლი იარაღის უკანონო მოხმარებას, 118-ე კი, ჯანმრთელობის განზრახ ნაკლებად მძიმე დაზიანებას გულისხმობს.

საბურთალოს სასაფლაოს მიმდებარე ტერიტორიაზე, სროლის შედეგად 2 ადამიანი დაჭრეს. ორივე საავადმყოფოში გადაყვანილი.

„პია“

ვიზალიბერალიზაციის დასკვნის გამოქვეყნება რამდენიმე დღით გადიდო

ბელგიაში საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩის, ნატალია საბანადის ინფორმაციით, ოფიციალურად დაუდასტურეს, რომ 15 დეკემბერს ევროკომისიის დასკვნა არ გამოქვეყნდება. მას ასევე ოფიციალურად შეატყობინეს, რომ საქართველოსთან სავაჭრო რეჟიმის ლიბერალიზაციასთან დაკავშირებით, ევროკომისიის დასკვნის გამოქვეყნების გადადება საქართველოს არ უკავშირდება: „შემატყობინეს ოფიციალურად, რომ რამდენიმე დღით გადიდო, მაგრამ ეს საქართველოსთან კავშირში არ არის. ჩვენი ანგარიში, როგორც ვიცო, იქნება საბოლოოდ პოზიტიური“.

15 დეკემბერს საქართველოსთან სავაჭრო რეჟიმის ლიბერალიზაციასთან დაკავშირებით, ევროკომისიის დასკვნა უნდა გამოქვეყნებულიყო.

ცნობილი ხდება, რომ საქართველოში ევროკავშირის ელჩმა იანომ შერმანმა, 16 დეკემბერს დაგეგმილი პრესკონფერენცია, რომელიც ვიზალიბერალიზაციის თემისა და ევროკომისიის დასკვნაზე უნდა ჩატარებულიყო, გადადო.

ევროკომისარ ფედერიკა მოგერინის განცხადებით ევროკავშირი ძალისხმევას არ დაიშურებს, რათა საქართველოსა და უკრაინის ვიზალიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის შესრულების დასკვნა დეკემბრის ბოლომდე გამოვიდეს: „ევროკავშირი ყველა ღონის იხმარს, რომ დასკვნა დეკემბრის ბოლომდე გამოქვეყნდეს. სავაჭრო რეჟიმის ლიბერალიზაციაზე დისკუსიისას შევთანხმდით, რომ სწორი მიმართულებით მივდივართ. ამ გადაწყვეტილებას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი მოქალაქეებისთვის. სამუშაო, რომელსაც ევროკომისია წევრ ქვეყნებთან აწარმოებს, გრძელდება“.

პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილის განცხადებით, ევროკომისიის ანგარიშის გამოქვეყნების გადავადება მხოლოდ ტექნიკურ დეტალებს უკავშირდება და არა ქვეყანას. პრემიერ-მინისტრი საზოგადოებას სთხოვს, დაელოდონ ევროკომისიის საბოლოო ანგარიშს, რომელიც უახლოეს დღეებში გამოქვეყნდება: „სატელეფონო საუბრები მქონდა ევროკავშირში. ჩვენთან მიმართებაში არავითარი პრობლემა არ არსებობს. საუბარია რაღაც ტექნიკურ დეტალებზე, რომელიც ჩვენ ქვეყანას არ ეხება. ასე რომ, გათხოვთ, დაველოდოთ ევროკომისიის საბოლოო ანგარიშის გამოქვეყნებას, რომელიც უახლოეს დღეებში მოხდება“.

„პია“

უკრაინის შინაგან საქმეთა მინისტრმა სააკაშვილს სახეში წყალი შეასხა

უკრაინის უმაღლეს რადაში, რეფორმების განხილვის დროს, უკრაინის შინაგან საქმეთა მინისტრ არსენ ავაკოვსა და ოდესის გუბერნატორ მიხეილ სააკაშვილს შორის დაპირისპირება მოხდა.

არსენ ავაკოვის განცხადებით, მიხეილ სააკაშვილის გაღიზიანების მიზეზი მინისტრის მიერ გუბერნატორისთვის დასმული კითხვა გახდა. დაპირისპირების შესახებ ინფორმაციას თავად უკრაინის შს მინისტრი ავრცელებს: „ჩემ კითხვაზე, რატომ ჰქონდა სააკაშვილს ურთიერთობა რუს

ოლიგარქთან და როგორ უკავშირდება ეს ოდესის პორტთან არსებული ქარხნის პრივატიზაციას, მიხეილ სააკაშვილმა კონტროლი დაკარგა საკუთარ თავზე და ისტერიკაში ჩავარდა. დამინყო ყვირილი, რომ არავის აქვს უფლება ასე ელაპარაკოს მიხეილ სააკაშვილს, შენ კორუმპირებული მინისტრი ხარ, ხოლო მე პატიოსანი კაცი. გადავიდა პირდაპირ შეურაცხყოფაზე. მე თავი შევიკავე, რომ მისთვის არ დამერტყა და უბრალოდ წყალი შევასხი სახეში. დიდი ხანია არ მინახავს ასეთი შეშლილი პოპულისტი ადამიანი“.

უკრაინის შინაგან საქმეთა მინისტრის ინფორმაციით, მიხეილ სააკაშვილი არავის არაფრის თქმის საშუალებას არ აძლევდა, მათ შორის არც პრეზიდენტს: „საკაშვილი არის მატყუარა, რომელიც პასუხს არაფერზე აგებს. საკმარისია არტისტები და მასხარები. საჭიროა მუშაობა და არა ტრაბახი. უხერხული კითხვები ისტერიკას იწვევს? საკმარისია. არ ვაპირებ, ნაძირალას უზრდელთან ავიტანო, რომელიც ხმამაღალ მიზეზს ეძებს გადადგომისთვის. მან ჩააგდო მუშაობა საკუთარ ადგილას. არ ვაპირებ ავიტანო თავხედი, რომელიც ჩემ ქვეყანას ატყუებს ლამაზი პოზით, რომ ყველა ცუდია და მხოლოდ ის არის კარგი. კორუფციონერები უნდა დავიჭიროთ და არა თვეობით გავუბათ ლაპარაკი და არ წარვადგინოთ ფაქტები. თუ საყვარელიძე არ არის დაკავებული ამ ქარხნით? რა შუაშია აქ სააკაშვილის საუბრები ურალხიმთან? ქარხანა ღიად უნდა გაიყიდოს დასავლურ სახელოვან კომპანიაზე და არა ოფშორზე რუს ოლიგარქზე, რომელთანაც ლაპარაკობენ ჩინოვნიკები, რომლებიც ხმამაღალ ფრაზებს არიან ამოფარებული. საჭირო იყო სააკაშვილისთვის პასუხის გაცემა, მაგრამ მან აინყვიტა. უწყინარმა კითხვამ ისტერიკა და შეურაცხყოფა გამოიწვია. ქურდს ქუდი ეწვის?“.

უკრაინის შინაგან საქმეთა მინისტრ არსენ ავაკოვს ოდესის ოლქის გუბერნატორი მიხეილ სააკაშვილი გამოეხმაურა. მიხეილ სააკაშვილი პრეზიდენტის ადმინისტრაციის დაპირისპირების ამსახველი სრული ვიდეომასალის გამოქვეყნებას სთხოვს: „პრეზიდენტის ადმინისტრაციის პრესსამსახურისგან კატეგორიულად მოვითხოვ სრული ვიდეომასალის გამოქვეყნებას, რომელიც უკრაინის პრემიერისა და შინაგან საქმეთა მინისტრის უღირს და პროვოკაციულ საქციელს ასახავს. ჩანერას 3 კამერა ახორციელებდა და უკრაინელ ხალხს უფლება აქვს, ნახოს და გაიგოს, ვინ მართავს მათ. მე პასუხს ვაგებ ჩემს ნათქვამ თითოეულ სიტყვაზე. დადგა დრო, სუბიექტებმა, ვინც ქვეყანა გაკოტრებამდე მიიყვანა, პასუხი აგონ საკუთარ ნათქვამსა და საქციელზე“.

„პია“

იაპონელი ჟურნალისტები საქართველოს ტურისტულ მიმართულებებს ეხმობიან

პოპულარული გამომცემლობის Ozora Publishing-ის რედაქტორი და ფოტოგრაფი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ორგანიზებით ეწვევიან.

ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ინფორმაციით, პრესტურის ფარგლებში მედიის წარმომადგენლებმა თბილისის ისტორიული უბნები და მცხეთა დაათვალიერეს, მონახულეს ყაზბეგი და კახეთის სხვადასხვა ტურისტული ადგილები.

იაპონელი ჟურნალისტები 2016 წლის იანვრის ნომერში ღვინის ტურიზმის და ზოგადად საქართველოს ღირსშესანიშნაობების შესახებ ვრცელ სტატიებს მოამზადებენ. პრესტურის მიზანია იაპონურ ბაზარზე საქართველოს ტურისტული პოტენციალის პოპულარიზაცია. სტატისტიკური მონაცემებით, 2015 წლის 11 თვეში იაპონიიდან საქართველოს 5387 საერთაშორისო მოგზაური ეწვია, ზრდა წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 33%-ით მეტია.

„პია“

„ის ჯარისკაცი არ ვარ, მეღალი ნაგებულ ომში ავიღო“

თურქული გაგებით

ლევან სავისპირაძე

რუსეთსა და თურქეთს შორის გამწვავებული ურთიერთობების პარალელურად, საქართველოში გაჩნდა, ჩემი აზრით, სრულიად ალოგიკური კითხვა: რომელი ავირჩიოთ, რუსეთი თუ თურქეთი? ეს კითხვა ალოგიკურია თუნდაც იმიტომ, რომ ნარმოუდგენელია, გააკეთო არჩევანი მაშინ, როდესაც არავინ არაფერს გეკითხება და რომც გეკითხებოდეს, იმასაც ვერ ვხვდები, რატომ ფიგურირებს ამ „არჩევანში“ რუსეთი. ქვეყანა, რომელთანაც საქართველო, ამ წუთშიც კი, ოფიციალურად დაპირისპირებულ მდგომარეობაში იმყოფება.

ომი, რა თქმა უნდა, დიდი უბედურებაა და არავის გვინდა, ეს მოხდეს. მაგრამ, თუკი ომი დაიწყო, ძალიან ცდებიან ჩვენი რუსეთში თანამოქალაქეები, რომლებსაც ჰგონიათ, რომ თურქეთი ადვილად დასამარცხებელი ბითური ვინმეა. თუ არ გვჯერათ, შეგიძლიათ მოიძიოთ ელემენტარული სტატისტიკა, გაეცნოთ დღევანდელ რეალობას და ადვილად მიხვდებით რისი თქმაც მინდა.

თურქეთის საგარეო ურთიერთობების განმსაზღვრელი ასპექტია, ამერიკის შეერთებულ შტატებთან პარტნიორობა. ნატო-ს წევრად თურქეთის მიღების შემდეგ, ამერიკის შეერთებული შტატები ამ ქვეყანას ყოველთვის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან პარტნიორად განიხილავდა და საბჭოთა კავშირის არსებობის დროს სწორედ თურქეთს ეკისრა უმთავრესი როლი. ამერიკისთვის თურქეთთან ურთიერთობები საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგაც მნიშვნელოვანი იყო. თურქეთი შემდეგ წლებში ახლო-აღმოსავლეთის, ბალკანეთისა და კავკასიის კრიზისების დროს გახდა ნატო-სა და აშშ-ს მნიშვნელოვანი დასაყრდენი.

სწორედ აშშ-სთან მჭიდრო პარტნიორობა გახდა წინაპირობა, რომ თურქეთის ეკონომიკის ზრდა კრიზისების პერიოდებშიც კი არ შეჩერებულა და დღეს თურქეთი მრავალმილიონიანი ენერგეტიკული და ეკონომიკური პროექტების ერთ-ერთი მთავარი მონაწილეა. მათ შორის ალსანიშნავია ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის პროექტი, რომელსაც თავის დროზე „საუკუნის პროექტიც“ კი ეწოდა.

ამერიკის შეერთებული შტატების შემდეგ, თურქეთის შეიარაღებული ძალები სიდიდით მეორეა ნატო-ს წევრ ქვეყნებს შორის. თურქეთის შეიარაღებული ძალები შედგება არმიის, საზღვაო და საჰაერო ძალების, სანაპირო დაცვისა და შინაგანი ძალების ნაწილებისგან.

თურქეთის არმიაში, ამჟამად, სხვადასხვა ფორმით, მილიონზე მეტი ადამიანი მსახურობს. თურქეთი, 2003 წლიდან, ევროკავშირის ეგიდით დაგეგმილ სამხედრო ტიპის სხვადასხვა აქტივობაშიც მონაწილეობს.

ადგილობრივი კანონმდებლობით, თურქეთის ყველა მოქალაქე მამაკაცი ვალდებულია, სწავლების 15-თვიანი კურსები გაიაროს. სახელმწიფო არ აღიარებს სამხედრო სავალდებულო სამსახურის ალტერნატივას და შესაბამისად, ვისაც კი ჯარში სამსახური ევალება, განურჩევლად მდგომარეობისა, მოვალეა, ჯარში განსაზღვრულ ვადებში იმსახუროს. ჯარში სამსახურის ალტერნატივად ფულადი კომპენსაციის გადახდა, თურქეთში არ განიხილება.

თურქეთის ტერიტორიაზე განთავსებულია 40-ზე მეტი სამხედრო ბაზა, სადაც, თურქი ჯარისკაცების გარდა, ნატო-ს ეგიდით მსახურობენ: ამერიკელი, ნიდერლანდელი, ბელგიელი, იტალიელი და გერმანელი სამხედრო მოსამსახურეებიც. თურქეთის ტერიტორიაზე ჯერ კიდევ „ცივი ომის“ პერიოდის განთავსებული ბირთვული იარაღის ქობინებიც, რომელთა კონტროლი, ნატო-ს სამხედრო შტაბის ორგანიზებით ხდება.

აბა, მიდი და, ეომე ასეთ ქვეყანას... რუსეთს ღრენა და კბენა მხოლოდ საქართველოსთანა ბეჩავ ქვეყნებთან გამოსდის, თორემ თურქეთს რასაც ავნებს, ავერ ენახავთ.

რაცომ თქვა უარი პრეზიდენტის მიერ მინიჭებულ ღირსების ორდენზე, ვის უნოდებს დაბადებით აგენცს და რაცომ აგონებს ბურჟუაძე კინცოს ნოდარ ნათაძეს

ენო კომანიძე
599-95-33-16

7 დეკემბერს პრეზიდენტმა მარგველაშვილმა ქვეყნის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მონაწილეობისა და საქართველოს პირველი მრავალპარტიული პარლამენტის შექმნაში განეული ღვაწლისთვის მზექალა შანიძე, გოგი ხოშტარია და ნოდარ ნათაძე დააჯილდოვა. „სახალხო ფრონტის“ ლიდერმა, ექსდეპუტატმა ნოდარ ნათაძემ პრეზიდენტს ორდენი იმავე დღეს დაუბრუნა და უთხრა — „უანრობრივად არ მეკუთვნის“. ეს არც დემარში იყო პრეზიდენტის წინააღმდეგ და არც ნოდარ მგალობლიშვილის საქციელის გამეორება, რომელმაც, თავის დროზე, ღირსების ორდენი პრეზიდენტ შევარდნაძეს დაუბრუნა. ნოდარ ნათაძეს თავის არგუმენტები და ბევრი პრეტენზია აქვს მოქმედი და ყოფილი საპარლამენტო შემადგენლობის მიმართ, რასაც იგი „ვერსიასაც“ უმხელს და საკმაოდ კრიტიკულ შეფასებებსაც აკეთებს.

— ბატონო ნოდარ, რატომ დაუბრუნეთ პრეზიდენტს ღირსების ორდენი და რას ნიშნავს თქვენი შეფასება — უანრობრივად არ მეკუთვნოდა?

— ორდენი მომცეს ნაყოფიერი მუშაობისთვის პარლამენტში. უნაყოფოდ არ მიმუშავია, 4 მნიშვნელოვან აქტში მაქვს მონაწილეობა მიღებული: მივალწიეთ დადგენილების მიღებას, რომ საქართველო რუსეთის მიერ ანექსირებული ქვეყანაა. გავუქმეთ ყოვლად უკანონო „სამხრეთ ოსეთის“ სტატუსი, ვმონაწილეობდი, გამსახურდიას პარლამენტში, რეფერენდუმის დანიშვნასა და საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის მიღებაში. საპარლამენტო შრომა ერთი და ორი თაობის საქმე კი არა, გუნდური მუშაობაა, რაც წლები გრძელდება, ამიტომ მგონია, ჯამურად, ეს გუნდური მუშაობა არადამაკმაყოფილებელია — მე კი ის ჯარისკაცი არ ვარ, მეღალი ნაგებულ ომში ავიღო!

— არც დღევანდელი პარლამენტის მუშაობაა დამაკმაყოფილებელი?

— დღევანდელი პარლამენტი უფარგისია, სააკაშვილის პარლამენტიც ასეთი იყო და შევარდნაძისაც. რუსეთის იმპერიამ აუარებელი კაბალური ვალდებულება დაგვიტოვა ხელშეკრულებების სახით, ხან ვინ წაიღო ჩვენი ტერიტორია, ხან — ვინ, ჩვენი სათანადოდ ვერ ვიმოქმედეთ. საკანონმდებლო დონეზე უნდა გვქონდეს განხილვა, რას წარმოადგენს საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული ეს აქტები. ყველა ტერიტორიული დანაკარგი საკანონმდებლო დონეზე უნდა დავაფიქსიროთ, რადგან ისტორიის სასწორი კიდევ ბევრჯერ ამოძრავდება და ჩვენს სიმართლეს სხვანაირად ვერ დავასაბუთებთ. პარლამენტი ამას რომ ვერ და არ აკეთებს, მარტო მის უტყუარობაზე კი არა, ეროვნული ნების არარსებობაზეც მეტყველებს. პარლამენტის შემადგენლობა არაა მომნიშვნელოვანი ეროვნულ ცნობიერებამდე; იგივე იყო სააკაშვილის პარლამენტიც, ერთი განსხვავებით — ისინი მკვლევებიც იყვნენ. სინამდვილეში, ორივე ერთი ბანდაა და ორივეს რუსეთი მართავს. ამ პარლამენტისგან სარგებლის მიღება შეუძლებელია, რადგან ესენი პუტინის აგენტები არიან საქართველოში.

— სად, რაში ჩანს, რომ რუსულ საქმეს აკეთებენ?

— კარასინი-აბაშიძის ფორმატი წულია! რუსეთთან სერიოზული დიალოგი შეუძლებელია. მისი რეალური ინტერესი საქართველოს განადგურებაა, რადგან იცის, რომ საშუალო და პატარა ერებთან ურთიერთობაში, დასავლეთს კონკურენტი არ ჰყავს. მოსკოვზე უკეთეს განათლებას ევროპასა და ამერიკაში მიიღებ, ტექნიკურ დახმარებასაც უკეთ გაგიჩვენებ, ფინანსურსაც და დასავლეთს, პოლიტიკური და დიპლომატიური თვალსაზრისითაც რუსეთზე დიდი გავლენა აქვს. რუსეთი მაშინ მოისვენებს, როცა მინაზე გულაღმა დამხოზილებს გულზე ჩქქქ და გავაბიჯებს. რუსეთი დაინტერესებულია, საქართველო უფუნქციო იყოს, ქვეყანაში მუდმივი ქაოსი სუფევდეს — მას სურს, დასავლეთმა ვერ გაიაროს შუა აზიისკენ, რადგან თუ იქ შეაღწია, რუსეთი დასავლეთს კონკურენციას ვეღარ გაუწევს და მთელი შუა აზია ერთხმად მოტრიალდება ევროპისკენ. იგივე უნდა თურქეთსაც, სხვათა შორის და რუსულ-თურქული კონფლიქტი მოჩვენებითია. ისინი სტრატეგიული მოკავშირეები არიან, მიუხედავად იმისა, რომ თურქეთი ნატო-შია ფორმალურად.

— ფორმალობაში რას გულისხმობთ? პრავდატულადაც არ აწყობთ ომი ერთმანეთთან, არც შეუძლიათ, არც სახმელეთო საზღვარი აქვთ და პლუს, თურქეთს არაფერში სჭირდება არეულობა საქართველოში, რადგან შესაძლოა, ამით საფრთხე მის ენერგოდერეფანს დაემუქროს. ასე არაა?

— გეუბნებით, დღეიდან ნახევარი წელიწადიც არ გავა და რუსეთი და თურქეთი ისევ ჩახუტებული ძმები გახდებიან. რუსულ-თურ-

ქული კონფლიქტი ბლევია. შერიგების გზებს ეძებენ, პუტინი კი, უბრალოდ, რუსი ხალხის წინაშე იბრძობა — ეომარი პრეზიდენტი ვარ, ყველას დედას ვუტირებო.

— ხშირად ასეთი კითხვა ისმის — ვის მხარეს უნდა იყოს საქართველო. ამ კითხვაზე პასუხი არსებობს?

— რუსეთი ბოროტების იმპერიაა. თან, პუტინი ნაგებული ძალაა და როგორ შეიძლება, ორიენტირი ბოროტ და ნაგებულ ძალაზე აილო? ამას მხოლოდ ან დაბადებით აგენტი გააკეთებს, ან იდიოტი, ან ორივე ერთად. შევარდნაძეცა და სააკაშვილიც დაბადებიდან აგენტები იყვნენ, „ოცნების“ წარმომადგენლებიც ძირითადად, აგენტები არიან. საქართველომ თუ ოდნავ გონებაგახსნილი ხელისუფლება მოიყვანა ქვეყნის სათავეში და თავისი საქმე სამიანზე მაინც შეასრულა, რუსეთთან ყველა თამაშს მოვიგებთ.

— ვინ არის ისეთი, ვინც დაბადებიდან აგენტად არ მიგანჩნიათ?

— ძნელია ამის თქმა. კარგი ბიჭები და გოგოები ასე არ ჩანან.

— არც პაატა ბურჭულაძე?

— რა იცის ბურჭულაძემ პოლიტიკის, რა მაგის საქმეა, საერთოდ, რა ესმის? ეს იგივეა, ოპერაში მივიდეთ და სოლისტად ამიყვანეთ-მეთქი, მოვთხოვო. აბსურდია. ხომ გაგიგონიათ, კინტო მივიდა ოპერაში, სოლისტად ამიყვანეთ, არც ხმა მაქვს, არც სმენა, მაგრამ დილიხორი მაქვსო — ასეა ახლა ბურჭულაძის საქმე. კაცს თავისი შრომით მონაგარი ფული აქვს, ემეტება კიდევ, დადებითი კაცია, ღმერთმა უშველოს, მაგრამ როგორ შეიძლება, პოლიტიკაში რაღაც თქვას? ალბათ, ეს ამბიცია იმიტომ აქვს, რომ არ იცის, რა ხდება პოლიტიკის გულში და პოლიტიკა ადვილი ჰგონია.

— მაშინ, ვინ გეგულებათ მოქმედი ლიდერებიდან ისეთი, ვისაც ვითარების შეცვლა შეუძლია — ბურჯანაძე, ალასანია?

— ბურჯანაძე ყველაზე უარესი, უსიტყვილო აგენტია. ამბობს, რუსეთს მოველაპარაკოთო, მაგრამ რა პოზიციით უნდა მოველაპარაკოთ, რას შეგვიპირდა? ჩვენი საქმე რომ წავიდა ცუდად, შევარდნაძემ მითხრა, „ესენგე“ — ში უნდა შევიდეთო. ვიკითხე, სანაცვლოდ, რუსეთმა თუ მოგვცა აფხაზეთის დაბრუნების პირობა-მეთქი და არაო. მაშინ რა აზრი აქვს ამ დათმობას?

— დღეს რა უნდა იყოს ჩვენი პოლიტიკური ფასი აფხაზეთის დაბრუნებისთვის, ევრაზიულ კავშირში შესვლა?

— რუსეთს სურს, ამიერკავკასიის მეოთხე სახელმწიფო გახდეს და ამ მიზანს ცოცხალი თავით არ დათმობს. ჩვენი სინყნარის გზა რუსეთის დამარცხებაზე გადის, რასაც შეგვიძლია, ხელი შევუწყობთ. ეს თუნდაც გაერო-ს ტრიბუნლიდან უნდა გავაკეთოთ და ჩვენს თავზე ავილოთ ჩრდილოკავკასიელი ხალხის ინტერესების ლობირება, რათა ისინი რუსეთის ხელიდან გამოვიხსნათ. რაც შეეხება აფხაზეთს, ოფიციალურად, პატერონივით უნდა ვატრიალოთ ერთი და იგივე — ჩვენი სახელმწიფოს უფლებება, აფხაზეთში თავისი იურისდიქცია გაავრცელოს და ამას სხვას არავინ ეკითხება, მათ შორის, არც აფხაზეთის თანხმობა გვჭირდება, რადგან ისინი მოსახლეობის 18% არიან. გამოსავალი ისაა, „ოცნებაცა“ და ნაციონალებიც ასპარეზს მოცილდნენ. ჩვენს ქვეყანას აქვს ადამიანური პოტენციალი, უბრალოდ, ამ წინასაარჩევნოდ, ხალხს თავისუფალი ტრიბუნა და პირობები რომ მიეცეს და დარწმუნებული ვარ, არც ნაცებისგან დარჩება რამე, არც — „ქოცებისგან“. რომელია ამათში კამათისუნარიანი, რომელს შეუძლია, თავისი დამალი პოზიციის დაცვა — რესპუბლიკელებს? უმეცრები არიან, კამათში მათი მონაწილეობა არც მახსოვს, არ იციან, რას ბოდავენ. პოტენციალი თავად ხალხშია და ხალხს რომ თავისუფალი ტრიბუნა ჰქონდეს, ყველა მოქმედ ლიდერს გააქრობდა, თუნდაც ერთთვიანი თავისუფალი დისკუსიის საშუალებით მედიაში. თუმცა მასმედიაც მტრის ხელშია და ეს ასპარეზი არ არსებობს.

წინასაარჩევნო ბრძოლა ცესკო-სთვის

მაია მიხეილაძე, 593-51-90-12

წინასაარჩევნო ვენებთაღმდებელი ნელ-ნელა ამოიქოქა და პროკურატურაც გამოცოცხლდა. შეწყალვის კომისიის ყოფილი თავმჯდომარის, ალექსი ელისაშვილის ტელეგანცხადებაზე, მთავარმა პროკურატურამ საქმე მეორე დღესვე აღძრა. ერთი თვის წინ კი, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შესაბამისობის აუდიტი ჩაატარა, რომელიც 2013-2014 წლებს მოიცავდა. „ვერსიამ“ ეს დასკვნა უკვე გამოაქვეყნა. მართალია, ცესკო-ში აღმოჩენილი ფინანსური დარღვევები იმდენად მძიმე არ ყოფილა, ლაშა თორდიას უწყებებს ეს დასკვნა პროკურატურისთვის გადაეგზავნა, მაგრამ გაირკვა, რომ სწორედ აუდიტორული დასკვნის საფუძველზე, ცესკო-ში მთავარი პროკურატურა შევიდა. რაც მთავარია, წინასაარჩევნო პერიოდში, გამორიცხული არ არის, ცესკო-ში ჩატარებულ აუდიტორულ შემოწმებასაც და ამის საფუძველზე, პროკურატურის დაინტერესებასაც, პოლიტიკური სარჩული აქვს.

რას იძიებს პროკურატურა ცესკო-ში?

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის აუდიტორული შემოწმების დასკვნა „ვერსიამ“ ვრცლად უკვე გამოაქვეყნა. სახელმწიფო აუდიტორებმა ცესკო-ში სხვადასხვა სახის ფინანსური დარღვევები აღმოაჩინეს, მათ შორის, ელექტრონულ შესყიდვებში, მიწისძვრის მიზნობრიობასა და სანავიგაციო ხარჯვაში. „ვერსიამ“ გააკვირა, რომ მართალია, პროკურატურა ცესკო-ში შევიდა, მაგრამ რეალურად, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის — სსიპ „სწავლების ცენტრის“ მიერ, არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის გამოყოფილი საგრანტო თანხების მიზნობრიობას იძიებს. „სწავლების ცენტრი“ ცესკო-ს ქოლგის ქვეშ კი არსებობს, მაგრამ სინამდვილეში, სსიპ-ია, რომელიც ცესკო-სგან დამოუკიდებელი სტრუქტურაა.

„სწავლების ცენტრის“ მიერ არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის გამოყოფილი გრანტების მიზნობრიობა სახელმწიფო აუდიტის დასკვნაში ცალკე ქვეთავადაა გამოყოფილი. „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანების შესახებ“ საქართველოს ორგანიზაციის 30-ე პრიმა მუხლის მიხედვით, „სწავლების ცენტრი“ იმ ფონდის ფუნქციებს ასრულებს, რომელშიც საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ყოველწლიურად ირიცხება თანხა. ფონდის მიზანია პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარება, ასევე ჯანსაღი, კონსტრუქტიული პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა. ამავე მუხლის მე-7 პუნქტით, ფონდში საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გადარიცხული თანხის 50% უნდა განაწილდეს პოლიტიკურ პარტიებზე, ხოლო 50% — არასამთავრობო ორგანიზაციებზე. 2013 წელს, არასამთავრობო ორგანიზაციებზე გაცემული გრანტების საერთო მოცულობა — 1 244 100 ლარი, ხოლო 2014 წელს — 1 511 500 ლარი იყო.

საგრანტო კონკურსის დებულების მე-11 მუხლით, პროექტზე გაცემული საგრანტო თანხა მიზნობრივად, ეფექტურად და დასაბუთებულად უნდა დაიხარჯოს. აღნიშნული პრინციპების დაცვით, პროექტის განხორციელებაზე გაცემული საგრანტო თანხებით შეიძლება დაფინანსდეს პრომის ანაზღაურება, მგზავრობის ხარჯი (მხოლოდ საქართველოს ფარგლებში), ოფისის ხარჯი (საკანცელარო, საოფისო ტექნიკა, სასტამბო ხარჯი), წარმომადგენლობითი ხარჯი (კონფერენციებისა და შეხვედრების ორგანიზება).

სახელმწიფო აუდიტის შედეგად გაირკვა, რომ „სწავლების ცენტრმა“, 2014 წლის 11 აპრილს, არასამთავრობო არაკომერციული იურიდიული პირი (აიპ) „საზოგადოებრივ დამცველთან“, 3 საგრანტო ხელშეკრულება გააფორმა. მათ ფარგლებში, 28 627 ლარი სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტის ანგარიშზეა გადარიცხული. თუმცა იმ დოკუმენტაციის საფუძველზე, რაც ცესკო-ში სახელმწიფო აუდიტორებს წარუდგინა, შეუძლებელია, ამ თანხის გადარიცხვის საფუძველი და ინსტიტუტის მიერ განუხორციელებული დადგინდეს.

2013 წლის 25 ივლისს, აიპ „ევროკავკასიური თანამშრომლობის ასოციაციასთან“ გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების ფარგლებში, 2 350 ლარის ღირებულების ავეჯი და 1 324 ლარის ღირებულების ციფრული კამერა — Samsung Galaxy შეიძინეს, თუმცა სახელმწიფო აუდიტორები, მსგავსი ტექნიკური მასხასათებულებისა და ღირებულების ფოტოკამერის შეძენის გადამწყვეტილების აუქციონებლობაში ვერ დარწმუნდნენ.

2014 წლის 15 მაისს, აიპ „სამოქალაქო განვითარების ქართულ-ბერძნულ ფონდ გორგია-ელადასთან“ გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების ფარგლებში, პირადი მოხმარებისათვის, 478 066 ლარის ღირებულების ჰიგაინის საგნები და პროდუქტი შეიძინეს. მაგალითად, ტანის დეზოდორანტი, 1 ბოთლი ზეთი, 3 გაყინული ქათამი, ერთი მარგარინი. ამავე ხელშეკრულებით, ცესკო-ს წარმომადგენლებს ამერიკის მოქალაქისაგან 1 700-ლარიანი მეორადი მოხმარების ვიდეოკამერაც შეუძენიათ.

2014 წლის 11 აპრილს, აიპ „მედიის განვითარების ფონდთან“ გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების ფარგლებში, არასამ-

დაიქერენ თუ არა ბურაბ ხარატიშვილს

თავრობო ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კონკურსის — „ჩემი ლიდერი ქალები“ გამარჯვებულთა და ლიდერ ქალთა დაჯილდოების (ცერემონიალის ჩასატარებლად, 9 718 ლარი გაიხარჯა. გარდა ამისა, 4 450 ლარი ელექტროტექნიკის შესაძენად დახარჯეს, თუმცა სახელმწიფო აუდიტორები ამ ხარჯების მიზნობრიობაში ვერ დარწმუნდნენ.

2014 წლის 11 აპრილს, აიპ „Post ალიონთან“ გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების ფარგლებში, 3 583 ლარის ღირებულების კომპიუტერი და 3 985 ლარის სანავიგაციო ტალღები შეიძინეს. ცესკო-ს მიერ, სახელმწიფო აუდიტორებისთვის წარდგენილი დოკუმენტაცია კი სანავიგაციო გახარჯვასთან დაკავშირებულ დეტალურ ინფორმაციას არ შეიცავს, რადგან ამ დოკუმენტებში არც გავლილი მანძილი იყო აღრიცხული და არც გასვლა-დანიშნულების ადგილები. შესაბამისად, აუდიტორები ვერც ამ ხარჯების მიზნობრიობაში დარწმუნდნენ.

ცესკო და „სწავლების ცენტრი“ აუდიტის დასკვნას არ იზიარებს

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნა, რომელიც ცესკო-ში ჩატარებულ აუდიტორულ შემოწმებას ეხება, 2015 წლის 13 ნოემბერს გასაჯაროვდა. თითქმის ერთი თვის შემდეგ, 14 დეკემბერს, მთავარმა პროკურატურამ ირაკლი შოთაძემ ერთ-ერთ საგაზეთო ინტერვიუში დაადასტურა, რომ პროკურატურა რამდენიმე დღის წინ ცესკო-ში შევიდა.

როგორც წესი, სახელმწიფო აუდიტორები, ნებისმიერი საჯარო უწყების დასკვნის აქტს პროკურატურას იმ შემთხვევაში უგზავნიან, თუ აუდიტორული შემოწმების დროს, სისხლისსამართლებრივი ნიშნები გამოიკვეთება. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, მსგავსი არაფერი მომხდარა — ცესკო-ში ისეთი მძიმე ფინანსური დარღვევები არ გამოვლენილა, მათი გამოსწორება შეუძლებელი ყოფილიყო. რაც მთავარია, სახელმწიფო აუდიტორული შემოწმების შედეგებს ცესკო-ს სასწავლო ცენტრის წარმომადგენლები არ იზიარებენ. კანონმდებლობით, ასეთ შემთხვევაში, ნებისმიერ უწყებას, რომელსაც სახელმწიფო აუდიტი უტარდება, უფლება აქვს, დასკვნაცა და სადავო საკითხიც სახელმწიფო აუდიტის სამსახურშივე, ერთი თვის ვადაში გაასაჩივროს. ცესკო-ს თავმჯდომარე და სწავლების ცენტრის ხელმძღვანელმა, სწორედ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში გასაჩივრეს დასკვნა, რასაც ვრცელი შენიშვნებიც დაურთეს. 2015 წლის 21 დეკემბერს, აუდიტის სამსახურში გაიმართება სხდომა, სადაც ცესკო-სა და სწავლების ცენტრის საჩივარს განიხილავენ და თუ გაირკვევა, რომ მათი შენიშვნები არგუმენტირებულია, სახელმწიფო აუდიტორები უკვე გამოქვეყნებულ დასკვნას შეცვლიან, ან არგუმენტირებულად მიჩნეულ შენიშვნებს ამავე დასკვნას დანართის სახით დაურთავენ.

ეს კანონმდებლობით დადგენილი, ჩვეულებრივი სამართლებრივი პროცედურაა, რაც ნებისმიერი სახელმწიფო უწყების აუდიტორულ შემოწმებას ახლავს და ამის შესახებ მთავარ პროკურატურაშიც კარგად იციან. ვიდრე ცესკო-ს თავმჯდომარე თამარ ჟვანია და სწავლების ცენტრის ხელმძღვანელი ნათია ზალიშვილი, სახელმწიფო აუდიტორულ დასკვნას ასაჩივრებდნენ და საკუთარ შენიშვნებს გამოთქვამდნენ, პარალელურად, ირაკლი შოთაძის უწყების წარმომადგენლები, საკუთარი ინიციატივით შევიდნენ ცესკო-ში და სწავლების ცენტრის მიერ, არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის გამოყოფილი გრანტების შესწავლას შეუდგნენ.

სწავლების ცენტრის ხელმძღვანელმა, ნათია ზალიშვილმა „ვერსიასთან“ აღნიშნა, რომ ინფორმაცია პროკურატურის ცესკო-ში შესვლის შესახებ, მედიასაშუალებებიდან შეიტყო:

— მედიიდან შევიტყვეთ, რომ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის

ანგარიშის საფუძველზე, რომელიც 2013-2014 წლებში, არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ, საგრანტო თანხების გადმორიცხვას ეხება, პროკურატურაში ძიება დაიწყო. არ ვიზიარებთ აუდიტის სამსახურის ანგარიშს და კანონმდებლობით დადგენილი წესით, გავსაჩივრეთ. 21 დეკემბერს, აუდიტის სამსახურში უკვე ჩანიშნულია სხდომა, სადაც ამ ანგარიშს განიხილავენ. დარწმუნებული ვარ, განხილვის პირობებში, ნათელი მოეფინება ყველა ამ საკითხს და აუდიტის სამსახური ანგარიშს შეცვლის. რა თქმა უნდა, იმედს გვაქვს, პროკურატურა ობიექტურად გამოიძიებს და დაადგენს, რომ ამ მხრივ, დანაშაულის ნიშნებს ადგილი არ ჰქონია.

— ვიდრე ცესკო-ს, სასწავლო ცენტრსა და სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს შორის ყველა პრობლემატიკური საკითხი არ ამოიწურება, როგორც წესი, პროკურატურა მოკვლევას არ იწყებს. როგორც მოხდა, რომ ძიება საკუთარი ინიციატივით დაიწყო?

— სხვათა შორის, ეს ჩვენც გვაინტერესებს, რადგან, როგორც გითხარით, პროკურატურაში საქმის ძიების საკითხი მხოლოდ მედიიდან შევიტყვეთ, სხვა წყაროებიდან ინფორმაცია არ მიგვიღია.

— აუდიტის ანგარიშში სხვადასხვა დარღვევაა ასახული, კონკრეტულად რომელ დარღვევას იძიებს პროკურატურა?

— როგორც ჩვენთვისაც ცნობილი, საგრანტო თანხების გადარიცხვის საკითხს.

— რა ნაწილში არ ეთანხმებით სახელმწიფო აუდიტორებს?

— მართალია, აუდიტორული შემოწმება ცესკო-ში ჩატარდა, მაგრამ ცესკო დამოუკიდებელი უწყებაა, ხოლო საჯარო სამართლის იურიდიული პირი — სსიპ „სწავლების ცენტრი“, ცალკე უწყება. როგორც ამ ცენტრის ხელმძღვანელი გიცხადებთ, რომ სწორედ ჩვენს ნაწილში, ანუ საგრანტო თანხების არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის გადარიცხვის მიზნობრიობაში არ ვეთანხმებით სახელმწიფო აუდიტის ანგარიშს. კანონმდებლობის თანახმად, ეს უკვე გავსაჩივრეთ და აუდიტის სამსახურში ადმინისტრაციული საარჩევნო წარვადგინეთ.

***

შეიძლება თუ არა ვივარაუდოთ, რომ ცესკო-ს აუდიტორული შემოწმება და ამ ანგარიშით მთავარი პროკურატურის დაინტერესება, ხელისუფლების მიერ, წინასაარჩევნო პერიოდში, პოლიტიკური ბრძოლის იარაღია ცესკო-ს თავმჯდომარეზე ზენოლის მიზნით. საინტერესოა, დადგება თუ არა ზურაბ ხარატიშვილის პოლიტიკური პასუხისმგებლობის საკითხი, რადგან აუდიტორული შემოწმება სწორედ იმ პერიოდს ეხება, როდესაც იგი ცესკო-ს ხელმძღვანელობდა. მით უმეტეს, ზურაბ ხარატიშვილი ერთ-ერთი ოპოზიციური პარტიის ლიდერია.

„ვერსია“ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ყოფილ თავმჯდომარეს, ზურაბ ხარატიშვილს დაუკავშირდა.

— ბატონო ზურაბ, ცესკო-ს ჩატარებული აუდიტორული შემოწმების შედეგად, დადგება თუ არა თქვენი პასუხისმგებლობის საკითხი?

— სიმართლე გითხრათ, წარმოდგენა არ მაქვს, რის საფუძველზე შევიდა პროკურატურა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, ამიტომ ძალიან გამიჭირდება კომენტარის გაკეთება და საერთოდ, ეს ამბავი თქვენგან გავიგე. რაც შეეხება სწავლების ცენტრის მიერ არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის გადარიცხულ გრანტებს, აქ შედარებით მარტივადაა საქმე, რადგან ამ ნაწილში საკმაოდ გამჭვირვალე სისტემა გვაქვს. გრანტის შესახებ გადამწყვეტილებებს სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის წარმომადგენლები იღებდნენ და პრაქტიკულად, ამ გადამწყვეტილებაში ცესკო პირდაპირ არ მონაწილეობდა. ხარჯებს რაც შეეხება, ყველა გრანტის ხარჯვითი ნაწილი, სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროში იმონდებოდა. ყოველ შემთხვევაში, ჩემი ხელმძღვანელობის დროს ასე იყო და არ მგონია, ეს პრაქტიკა შეცვლილიყო. შესაბამისად, ვეჭვობ, ამ მიმართულებით ისეთი დოკუმენტი მოძებნონ, რასაც სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის დასკვნა არ ახლავს. მოკლედ, გრანტების გამცემ კომისიაში საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები იყვნენ თავმოყრილი, ხოლო გრანტის შესრულების ფინანსური მხარე, სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროში იმონდებოდა, ამიტომ მიჭირს იმის წარმოდგენა, რა დარღვევა იპოვეს ამ მხრივ.

— წინასაარჩევნო პერიოდში, სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ ცესკო-ს აუდიტორული შემოწმება და მით უმეტეს, პროკურატურის შესვლა, არის თუ არა პოლიტიკური ზენოლა ხელისუფლების მიერ?

— შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ეს არის პირდაპირი ზენოლა ცესკო-ს თავმჯდომარეზე! მიუხედავად იმისა, რომ ცესკო-ს თავმჯდომარეს, თამარ ჟვანიასა და ხელისუფლებას შორის თითქოს დაპირისპირება არ შეინიშნება, რადგან ქალბატონ თამარს პოლიტიკური ბეგრაუნდი არ აქვს და ცესკო-ში საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მოვიდა, შესაძლოა, ხელისუფლებას სურს, მის ნაცვლად, სრულად მართული ადამიანი დანიშნოს. წინ 2016 წლის არჩევნება და ხელისუფლებას გრანტია უნდა ჰქონდეს, რომ ცესკო-ს თავმჯდომარე მათ ნებისმიერ სურვილს შეასრულებს... ამიტომ გამორიცხული არ არის, ეს თამარ ჟვანიაზე ზენოლა, რათა მან თანამდებობა დატოვოს!

პერსონალი

ნოემბერში შემოსული ფულადი გზავნილების ნაკადების მოსულობა 85.2 მლნ ლარში შეადგინა

წლის ანალოგიურ პერიოდში კი საქართველოდან ფულადი გზავნილების ოდენობამ 15.7 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

2015 წლის ნოემბერში ქვეყანაში შემოსული ფულადი გზავნილების ნაკადების მოცულობამ 85.2 მლნ აშშ დოლარი, ანუ 204.6 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 18.3 პროცენტით ნაკლებია 2014 წლის ნოემბრის ანალოგიურ მაჩვენებელზე. საქართველოს ეროვნული ბანკის ინფორმაციით, უცხოეთიდან საქართველოში ფულადი გზავნილების 91.7% იმ 13 უმსხვილეს დონორ ქვეყანაზე მოდის, საიდანაც ასეთი გზავნილების მოცულობამ ნოემბერში 1 მლნ დოლარს გადააჭარბა. იმავე 13 ქვეყანაზე გასული წლის ნოემბერში მთელი ფულადი გზავნილების 92.2% მოდიოდა. მათ შორის პირველ 3 ადგილს რუსეთი, საბერძნეთი და იტალია იკავებენ.

ბანკის ინფორმაციით, 2015 წლის ნოემბერში საქართველოდან საზღვარგარეთ 14.7 მლნ აშშ დოლარი გადაეგზავნა, 2014

„პია“

ბოლო ერთი კვირაა, პატიმრების შეწყალება უფრო აქტიუ-
ალური გახდა — შეწყალების კომისიის ყოფილი თავმჯდო-
მარემ, ალექსეი ელისაშვილმა განაცხადა, რომ მასზე პოლიტი-
კოსები ზეწოლას ახორციელებდნენ და ისეთი მსჯავრდებუ-
ლების შეწყალებას ითხოვდნენ, რომლებსაც არ ეკუთვნოდა.
ელისაშვილის ინფორმაციით, პოლიტიკოსებს შეწყალების
სანაცვლოდ ფული ჰქონდათ აღებული. ამ საკითხზე ხმაური
საპარლამენტო ოპოზიციამაც ატეხა. არაფრის მტკიცებას
ვაპირებთ, უბრალოდ, მარტივად შეიძლება მოიძიოთ ის
დოკუმენტები, რომლითაც დასტურდება, რომ 2013 წელს,
საპრეზიდენტო ვადის მინურულს, არაერთი „სპეცშენყა-
ლება“ მოახდინა იმჟამინდელმა პრეზიდენტმა და არაერთი
ისეთი პატიმარიც გაათავისუფლა, რომელსაც შეწყალება არ
ეკუთვნოდა. ძალიან საინტერესო გვარებს ნაანყდებით, საინ-
ტერესო საქმეებით. ისეც ხდებოდა, პატიმრებს, რომლებსაც
სასჯელის ამონურვამდე ერთი კვირა ან უფრო ნაკლები რომ
ჰქონდათ დარჩენილი, ძალით აწერიდნენ შეწყალებაზე
განცხადებას. სააკაშვილიც „ინყალებდა“ მათ, სამაგიეროდ
კი სია იყო მრავალრიცხოვანი...

რუსთავეის №17 დაწესებულებაში პატიმარი მოიყვანეს.
ერთი შეხედვით, არაფრით გამოიჩინოდა, მაგრამ როცა კონ-
კრეტული პატიმრისთვის სპეცტაში კეთდება და გლდანის
ციხიდან ზონაზე მიჰყავთ, უკვე მრავლისმთქმელია — მინი-
მუმ, იმას ნიშნავს, რომ გარეთ გავლენიანი მფარველები ჰყავს,
მაქსიმუმ კი — მფარველები არ ჰყავს, მაგრამ დიდი ფული
აქვს და ციხიდან სასურველ ზონაზე ამიტომ ხვდება. პატი-
მარს ისტორიული სახელი, შავლეგო ერქვა, დუშეთიდან იყო...
„მერამდენედ უნდა დაგიჭირონ და გაგიშვან?!“ — ღიმი-
ლით უთხრა ზონის მაცურებელმა, როცა შავლეგო დაინახა.
„რა ვიცის, აბა, რა ვითხრა? ან ამით არ ეზარებათ, ან მიშას
არ ეზარება... მოკლედ, რა... რა ხდება აქ, ისე ხართ, როგორც

სქაპა, როგორცაა შეწყალების კომისიაში ფული კეთდება

მეოთხედ შეწყადებული პატიმრის „ჩორნი ხოდები“ პრეზიდენტის კარზე და კომისიის წევრების „სცავები“

დაგტოვებ?“ — გაეცინა შავლეგს.
„გავეგიუდები, რა. 11 წელი მაქვს მისჯილი და მერვე და-
ვამთავრე უკვე. ამ რვა წელში მეოთხედ დაიჭირეს ეს, შვიდ
წელზე ნაკლები არასოდეს ჰქონია და სამივეჯერ ჩემზე ადრე
გავიდა. ნახე, ახლაც გამასწრებს. „პალაჟინია“ რა, მიჭირავს
როგორც შემოდის, ამას თუ „პალაჟინია“ ჰქვია“, — ჯერ პა-
ტიმარ №0578-ს შესწავლა მაცურებელმა, მერე ისევ შავლეგს
მიუბრუნდა.
„სხვათა შორის, მოვიკითხე შენი ამბავი. შანსი არაა, „ულო“
შევახოთო, შეწყალებაზეც შედგენილი საუბარო და კი იცი შენ
ამის მიზეზი“ — უთხრა შავლეგმა.

საქმე ის იყო, რომ ზონის მაცურებელი ყაჩაღობაზე გახ-
ლდათ დაჭერილი. ყაჩაღობის დროს პოლიცია დაადგა თავზე
და ორმხრივი სროლისას მაცურებელმა პოლიციელი მოკლა.
შესაბამისად, ასეთ საქმეებს არც შეწყალების კომისია განი-
ხილავდა და „ულო“-ზე ხომ ლაპარაკიც შედგენილი იყო. ის კი
არა, შევარდნაძის დროს მაცურებლის ოჯახმა 80 ათასი დო-
ლარი გადაიხადა, რომ სამუდამო არ მიეცათ და საბოლოოდ,
11 წელი აკმაღრეს.

„თუ საიდუმლო არ არის, მაგერ როგორ გახვედი? „ულო“
არ მოგიწევდა, შეწყალებაც მხოლოდ ერთხელ შეგიძლია მო-
ითხოვო და შეწყალებულს თუ დაიჭირენ, განცხადების მეო-
რედ დაწერის უფლება არ აქვს“, — იკითხა №0578-მა.

„მეორედ შებლაღვება დავწერე. შენ გადაიხადე, ძაო და
მეორედ და მესამედ კი არა, კვირაში ორჯერ შეგიწყალებენ“,
— გაეცინა შავლეგს.

№0578-მა ეჭვით გახედა მაცურებელს და იმან დასტურის
ნიშნად თავი დაუქნია.

„შეგიძლია ამისხნა, როგორ? სად, ვისთან უნდა გაამწვა-
ნო?!“ — ისევ ჰკითხა №0578-მა.

„მიშას კარზე დაახლოებული პირები, არ არის აუცილებე-
ლი, ცნობილი სახე იყოს, მთავარია, მიშასთან „ხოდები“ ჰქონ-
დეს. „უმაზავ მაცურებს“, ის შედის მიშასთან, ეუბნება, რომ
ახლობლის შვილია, საქმეს სჭირდება და დამთავრდა. მიშამ
შეიძლება იდეაში იცის, რომ „მაცურები“ კეთდება, მაგრამ კი-
დია, რა შენი 20 და 30 ათასი. როცა მსხვილი ბიზნესმენია და
არაოფიციალურად მილიონებს იწერს, მანდ უკვე სხვა სისტე-
მაა და საფარაუდოდ, მიშას ინტერესიც არის“, — მარტივად
ახსნა შავლეგმა.

„ანუ, გინდა თქვა, რომ მე 20-30 ათასი რომ გადავიხადო,
შეწყალების სიაში მოვხვდები?!“ — ეჭვით იკითხა №0578-მა.

„გააჩნია, ვის ნახავ. დონე „მასტები“ 50 ათასზე ნაკლებ
თანხას არ კიდებენ ხელს და წვრილფეხობამ შეიძლება 15
ათასადაც გააკეთოს“, — გაიღიმა შავლეგმა.

„და წვრილფეხობას მიშას კარზე რა უნდა?!“ — თვალები
მოჭუტა №0578-მა.

„ეგ ჩვენი საზომებითაა წვრილფეხობა, გარედან კი ისე
ჩანს, რომ დიდი კაცები არიან. იქაც არის შიდადინებები,
ვიღაცას შეიძლება თანამდებობა არ აქვს, მაგრამ უდიდესი
გავლენით სარგებლობს. მოკლედ, შენ თუ მაცურები გაქვს
და „ხოდები“ ვერ ჭრი, მითხარი და მოვსინჯავ ჩემი არხებით.
მინც „უჩალიჩობ“ მეოთხე შეწყალებაზე, ასე ათასი დამიჯ-
დება ალბათ, მაგრამ გადახდელი ვარ და სადაც მე, იქ შენც
რომ მიგაყოლონ ხურდაში, არ უნდა იყოს ცუდი“, — თვალში
ჩაუკრა შავლეგმა.

„მოდი, ასე ვქნათ — შენებმა გაიკითხონ, რამდენი დაჯდება
ჩემი გაშვება და მერე მე გეტყვი, რისი თავი მაქვს“, — უთხრა
№0578-მა და შავლეგმაც თავი დაუქნია.

დაახლოებით ორ კვირაში შავლეგმა №0578-ის კამერაში
შევიდა, ნარზე ჩამოუჯდა და ჩურჩულით უთხრა: „შენი საქმე
გავარკვიე. იმის მიუხედავად, რომ პირველი „სროკია“, მაინც
30 ათასს ითხოვენ, მიმე მუხლია. მაგაზე იაფად ვერ გავქაჩე,
ძმა, ბოდიში. მეგონა, 20 ათასად გააკეთებდნენ, მაგრამ არ
გამოდის“. №0578-მა უხმოდ დაუქნია თავი, ნამოდდა, ტელე-
ფონებში ჩავიდა და მეორე დღისთვის ადვოკატი დააბარა.

„რამდენად სანდოა?!“ — ჰკითხა ადვოკატმა, როცა №0578-
მა არსებული ვითარება აუხსნა.

„სანდოა იმდენად, რამდენადაც ფული ბანკში იდება და
ერთის მხრივ ამ ფულამდე ვერც ჩვენ მივალთ და ვერც მეო-
რე მხარე, ანუ ერთი თვე ფულს ხელს ვერავინ დაადებს. თუ
გამოვალ, ბანკში მივდივართ ერთად, ფულს ვიღებთ ერთად
და ბედნიერი სახეებით ვმორდებით ერთმანეთს. თუ არა და
ფულს ჩემი მხარე იღებს და მაინც ბედნიერია ყველა ჩემს
გარდა. ჩათვალე, ბანკში ეს თემა და სქემა იციან, რადგან არც
პირველი ვარ და არც ბოლო“, — აუხსნა №0578-მა.

„გასაგებია. ვეტყვი შენებს, მაგრამ შენც ხომ იცი, რომ დიდ
ფულზე ბაზარი?!“ — ჰკითხა ადვოკატმა.

„კი, ვიცი... მაგრამ ისიც ვიცი, რომ აქედან მალე თუ არ გა-
ვალნიე, საერთოდ ვეღარ გამოვალ. ყველა ამბობს, სიტუაცია
და „ვლასტი“ შეიცვლებაო, მაგრამ თუ „ვლასტი“ არ შეიცვა-
ლა, ჩათვალე, მე და ჩემიანები აქ სამიზნეები ვიქნებით და
უბრალოდ ჩაგვბოცავენ“, — უთხრა №0578-მა.

ადვოკატმა თავი დაუქნია და გავიდა. ორი თვის შემდეგ,
შავლეგი შეწყალებით გაუშვეს, №0578-ის საქმე კი გაურკვე-
ველი ვადით გადაიდო, რადგან მეორე მხარემ ფულის დამა-
ტება ითხოვა, პატიმრის ოჯახს კი მეტი თანხა უბრალოდ არ
ჰქონდა.

პერსონალი

შსს-ს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ღირსებრი შსს-ს აკადემიის მანქანებისა და კურსანტებს შეხვდა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმებისა და გან-
ვითარების სააგენტოს მიერ დაწყებული პროექტის „გზა
წარმატებისაკენ“ ფარგლებში, შსს-ს საპატრულო პოლიციის
დეპარტამენტის დირექტორმა გოგა რაზმაძემ შსს-ს აკადემიის
მაგისტრანტებისა და მსმენელებისთვის ლექცია ჩაატარა.

საპატრულო პოლიციის დირექტორმა ლექციაზე განვილი
კარიერულ გზაზე, საზოგადოებაში პოლიციელის როლის
მნიშვნელობასა და საპატრულო პოლიციის სპეციფიკაზე ის-
აუბრა. გოგა რაზმაძე მსმენელებს ასევე ესაუბრა საპატრულო
პოლიციის წინაშე მდგარი გამოწვევების შესახებ და საკუთარი
გამოცდილება გაუზიარა.

ლექციის შემდეგ შსს-ს აკადემიის მაგისტრანტებმა და მსმენელებმა გოგა რაზმაძეს მათთვის საინტერესო კითხვები
დაუსვეს და მომავალ საქმიანობასთან დაკავშირებით არაერთი მნიშვნელოვანი რეკომენდაცია მიიღეს.

პროექტი შსს-ს რეფორმებისა და განვითარების სააგენტოს ინიციატივით ხორციელდება. პროექტის ფარგლებში,
სხვადასხვა სფეროში დასაქმებული წარმატებული ადამიანები შსს-ს აკადემიის სტუდენტებსა და მსმენელებს საკუთარ
გამოცდილებას უზიარებენ. მსგავსი სახის შეხვედრა უკვე მეორედ გაიმართა. ახალი ინიციატივა მიზნად ისახავს შსს-ს
მომავალ თანამშრომელთა მოტივაციის გაზრდასა და კვალიფიკაციის ამაღლებას.

შსს-მ უკანონო იარაღი და საბრძოლო მასალა ამოიღო

შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენ-
ტის ნარკოტიკების უკანონო ბრუნვის წინააღმდეგ ბრძოლის
მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული
ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული სამძებრო-საგა-
მოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1975 წელს დაბადებული
სერგო ა. თბილისში დააკავეს.

სამართალდამცველებმა, დაკავებულის საცხოვრებელი
ბინის ჩხრეკისას, „ვალტერის“ ტიპის პისტოლეტი და 107
საბრძოლო ვაზნა ამოიღეს. ნარკოლოგიური შემონეებით
სერგო ა-ს ამფეტამინისა და მეტამფეტამინის მოხმარების
ფაქტი დაუდგინდა.

გამოძიება ცეცხლსასროლი იარაღის და საბრძოლო მასა-
ლის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ფაქტზე მიმდი-
ნარეობს (საქართველოს სსკ-ს 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით).

შსს-მ მკვლელობაში ბრალდებული პირი სხელ კვალზე დააკავეს

შსს-ს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის დეტექ-
ტივების სამმართველოს და ისანი-სამგორის სამმართველოს
თანამშრომლებმა, ერთობლივად ჩატარებული ოპერატიულ-
საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1961 წელს დაბადე-
ბული ანდრო მ. განზრახ მკვლელობის და ცეცხლსასროლი
იარაღის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ბრალდებით
თბილისში დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულმა თბილისში, ბერი
გაბრიელ სალოსის გამზირზე მდებარე თავისივე საცხოვრებ-
ელ კორპუსში, ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლით მოკლა
1977 წელს დაბადებული გიორგი ბ, ხოლო 1989 წელს დაბადე-
ბული ზურაბ ბ. ფეხის არეში დაჭრა.

დაკავებისას ბრალდებულმა პოლიციის წინააღმდეგობა გაუწია, რა დროსაც ფეხში მსუბუქად დაიჭრა. ანდრო მ-ს და
ზურაბ ბ-ს შესაბამისი სამედიცინო დახმარება უტარდებათ. მათი ჯანმრთელობის მდგომარეობა სტაბილურია. დანაშაულის
ჩადენის იარაღი შემთხვევის ადგილიდან ამოღებულია ნივთმტკიცებად.

გამოძიება განზრახ მკვლელობის და ცეცხლსასროლი იარაღის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ფაქტებზე მიმ-
დინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 108-ე და 236-ე მუხლებით).

„ვერსიანიუსი“

უსაფრთხოა თუ არა „მონეტა“ საქართველოში

ინტერვიუ კომპანიი, 599-95-33-16

მონეტის დაკითხვის წესის ცვლილებების შესახებ კანონპროექტი პარლამენტმა უკვე მეორე მოსმენით მიიღო და ამ ახალი რედაქციის ნაწილი 2015 წლის 31 დეკემბრიდან ამოქმედდება. კანონპროექტის ავტორები კი იუსტიციის, შინაგან საქმეთა და სასჯელაღსრულების სამინისტროები და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური არიან. „ამიერიდან, მონეტს, ჩვენების მისაცემად, აღარასოდეს დაიბარებენ საგამოძიებო ორგანოში. გარკვეული პირობების შემთხვევაში, იგი შეიძლება სასამართლოში, მაგისტრატ მოსამართლესთან დაიკითხოს“, — ამაყად განაცხადებს ინიციატორებმა და დარჩა შთაბეჭდილება, რომ მონეტა უფლებების დაცვის უმაღლეს ინსტანციას მიავლინეთ. თუმცა „ვერსია“ სწორედ იმის გარკვევას შეეცადა, ცვლილებათა ამ კონკრეტული პაკეტით და ზოგადად, რამდენად დაცულია მონეტითა უფლებები, მათ შორის, ფიზიკური ხელშეუხებლობა. მარტივად რომ ვთქვათ, შევეცადეთ, პასუხი ყველა დროის აქტუალურ კითხვაზე მიგვეღო — უსაფრთხოა თუ არა მონეტა საქართველოში.

რა იცვლება 4 სამინისტროს მიერ მომზადებული კანონით და რა საფრთხეები დევს ე.წ. რეფორმაში მონეტის დაცვის შესახებ

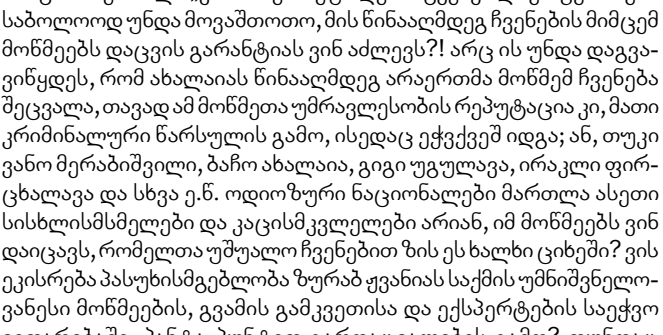
ამიერიდან, მონეტის გამოკითხვა გამოძიებლის მიერ ნებაყოფლობითი იქნება, მაგრამ თუ მონეტა ინფორმაციის მიწოდებაზე უარს ამბობს, არადა, პროკურორს მიაჩნია, რომ დანაშაულის გახსნისთვის მნიშვნელოვან ინფორმაციას ფლობს, მაშინ მას უფლება აქვს, სასამართლოს თანხმობის შემთხვევაში, მონეტს მაგისტრატის მოსამართლის თანდასწრებით დაიკითხოს. თუმცა სისხლის სამართლის გარკვეულ დანაშაულებზე მონეტითა დაკითხვის ძველი წესი ნარჩუნდება, რაც ჩვენების მისაცემად ისევ პროკურატურაში დაბარებას ითვალისწინებს. 2017 წლის 31 დეკემბრამდე, ამ წესით განზრახ მკვლელობის, თვითმკვლელობის დამთავრების, ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანების, ოჯახში ძალადობის, ძარცვის, ყაჩაღობის, შეთქმულების ან ამბოხის, ტერორიზმთან დაკავშირებული დანაშაულებისა და მსგავსი საქმეების მონეტებს დაკითხავენ. მთავარი, რაზეც ამ დღეებში იუსტიციის მინისტრი თვაწულებული საუბრობდა, კოდექსში 370-ე მუხლის დატოვება იყო. ნულუკიანის მტკიცებით, მონეტა, რომელიც ნებაყოფლობით გამოიკითხება, საგამოძიებო ორგანოს მოტყუებისა და ძიების ცრუ მიმართულებით დაყვანის შემთხვევაში, მკაცრად უნდა ისჯებოდეს. „ეს რეფორმა იმისთვისაა საჭირო, მონეტის უფლებები საქართველოში დაცული იყოს, მონეტის გამოკითხვა ნებაყოფლობითი კია, მაგრამ მას ყველაფრის უფლება არ უნდა ჰქონდეს“, — ასე აჯამებს მინისტრი რეფორმადანდობულ ცვლილებებს, თუმცა ალბათ, ცოტამ იცის, რომ ამ საქმეებზე, მით უმეტეს ისეთი, რომ რეფორმა ვუნდოდო, ფაქტობრივად, არაფერია. მაგალითად, არსად ჩანს, რა მექანიზმით დაიცავს განსაკუთრებული საქმეების მონეტის უფლებებს სახელმწიფო 2017 წლამდე; ან ვინ და როგორ უზრუნველყოფს ბრალდებისა და დაცვის მონეტის თანაბარ მდგომარეობაში ჩაყენებას, თანაბარ პირობებში დაკითხვას, მათი სიცოცხლის დაცვას. არახალაია, რომ წინა ხელისუფლების პირობებში, მონეტებზე სიტყვიერად და ფიზიკურად ცალადობდნენ. ეჭვიმტანილებისგან აღიარებითი ჩვენების მიღების სიკეთისა არ იყოს, წლების განმავლობაში, მონეტისგან სასურველი ჩვენების მიღებაც ქართული გამოძიების თანმდევი. კიდევ ერთი მომსახურება კი, რომელიც ნომინალურია, მაგრამ კანონით მაინცა განვიხილოთ, შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეციალური სამსახურია, რომელსაც მონეტის დაცვა ევალება. მონეტისა და დაცვის ეს პროგრამა 2006 წლიდან მოქმედებს, თუმცა მუდმივად ექსპერტების, იურისტებისა და უფლებადამცველების კრიტიკის საგანია. მაგალითად, მონეტის მიმართ დაცვის სპეციალური ღონისძიების გამოყენების შესახებ გადაწყვეტილებას პროკურორი, მთავარი პროკურორი ან მისი მოადგილე იღებს, რაც ცალკარში თავაშობა — არ არსებობს იმ პირობით მიმართ დაცვის პროგრამის გამოყენების მექანიზმი, რომლებიც პროკურატურის კი არა, დაცვის მხარის მონეტები არიან. გარდა ამისა, მონეტის მიმართ დაცვის სპეციალური ღონისძიებებს შს სამინისტრო უზრუნველყოფს, რომელიც, უმეტეს შემთხვევაში, შესაძლოა, ამ საქმეებზე გამოძიებას თავად აწარმოებდეს. ეს კი მის მიერ დასაცემ მონეტზე უშუალოდ გამოძიებლების მხრიდან, სასურველი ჩვენების მისაღებად, ზენოლის რისკს ზრდის. ბოლობოლო, როცა ბაჩო ახალაია ციხიდან მოსამართლეებზე იწერება, მათი სახით, მანტი-ამი გამოწყობილი „კანონიერი ქურდები“ გვყავს და ეს ფენომენი საბოლოოდ უნდა მოვაშთოთო, მის წინააღმდეგ ჩვენების მიმცემ მონეტებს დაცვის გარანტიას ვინ აძლევს?! არც ის უნდა დაგვაინწყდეს, რომ ახალაიას წინააღმდეგ არაერთმა მონეტმა ჩვენება შეცვალა, თავად ამ მონეტითა უმრავლესობის რეპუტაცია კი, მათი კრიმინალური წარსულის გამო, ისედაც ეჭვქვეშ იდგა; ან, თუკი ვანო მერაბიშვილი, ბაჩო ახალაია, გიგი უგულავა, ირაკლი ფირცხალავა და სხვა ე.წ. ოდიოზური ნაციონალები მართლა ასეთი სისხლისმსმელები და კაცისმკვლელები არიან, იმ მონეტებს ვინ დაიცავს, რომელთა უშუალო ჩვენებით ზის ეს ხალხი ციხეში? ვის ეკისრება პასუხისმგებლობა ზურაბ ჟვანიას საქმის უმნიშვნელოვანესი მონეტების, გვამის გამკვეთისა და ექსპერტების საეჭვო ვითარებაში, პანტა-ჟენტით გარდაცვალების გამო? თუნდაც ბოლო, საკრებულოს დეპუტატ ალექო ელისაშვილის გახმაურებული შემთხვევა ავიღოთ — იგი საზოგადოებას სკანდალურ ინფორმაციას უმხელს ხელისუფლების მაღალჩინოსნების, მათ შორის, დეპუტატების მიერ „კანონიერი ქურდების“ გათავისუფლების შესახებ, თანაც ამტკიცებს, მეშინია, სადმე არ მომკლანო. ელისაშვილს პრეზიდენტმა მარგველაშვილმა რამდენიმე დღეში შესთავაზა კიდევ სახელმწიფო დაცვით სარგებლობა, რაზეც საკრებულოს დეპუტატმა უარი განაცხადა და როგორც გაირკვა,

მანამდე უარი პროკურატურასაც უთხრა, დაცვის სპეციალურ პროგრამაში ჩასმაზე — არ მეშინიაო. თუმცა გამოიცილებული არც ისაა, რეალურად, მომსახურების ეს სერვისი მონეტის დაცვაზე მეტად, მის „დავერბოვებაზე“ მუშაობდეს და იქნებ, სწორედ ამიტომ უფრო ხანგრძლივად მონეტები ამ პროგრამაში ჩასმას? ფაქტია, ამ აქტუალურ კითხვებს არც სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში შეტანილი ეს ცვლილებები პასუხობს და ამ კუთხით, არც კანონის გაუმჯობესება დაგეგმილი. ამ თემებზე „რეფორმატორთა კლუბის“ დირექტორს, იურისტ ირაკლი კობიძეს მივმართეთ, რომელიც გარკვეულ ეჭვებს გამოთქვამს: „მონეტის დაცვის შესახებ სამინისტროს სპეციალური დეპარტამენტი უზრუნველყოფს. ზოგადად, ნებისმიერ შემთხვევაში, მონეტის უსაფრთხოებაზე პასუხს სახელმწიფო აგებს და არსებობს გარკვეული კრიტერიუმები, რის საფუძველზეც შესაძლოა, მონეტს სახელმწიფო დაცვა დაენიშნოს. საუბარია ჩვეულებრივ დეპარტამენტზე, რომელიც პოლიციელებისგან შედგება და განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში ადამიანის უსაფრთხოებას დაიცავს. თუმცა აქ მეორე საკითხია, შესაძლოა, თავად მონეტმა არ ისურვოს მსგავსი სახელმწიფო დაცვის მომსახურებით სარგებლობა და კერძო დაცვის სამსახური დაიქირაოს, რადგან ჩათვალს, რომ ამით მის მიმართ სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან ზენოლა გაიზრდება. ბაჩო ახალაიას საქმეს დეტალურად არ ვიცნობ, მაგრამ აქ ის გარემოებაცაა მნიშვნელოვანი, რომ მისი საქმის მონეტების ჩვენებებზე, ამავდროულად, ესა თუ ის საქმეებიც აღიძრა, რაც ასევე პროკურატურის ინტერესებში შედიოდა“. როგორც ირაკლი კობიძე განმარტავს, შეცვლილი ე.წ. რეფორმაშიც დიდი არაფერია, ყოველ შემთხვევაში, უკეთესობისკენ. როგორც იურისტი ხსნის, მონეტა ცრუ ჩვენებისთვის, რომელიც მან შესაძლოა, ზენოლისა თუ შიშის გამო მისცა, მხოლოდ იმ შემთხვევაში ისჯებოდა, თუ ამ ჩვენებას ღია სასამართლო სხდომაზე, ფიცით დადასტურებდა. ცვლილების მიხედვით კი, ამიერიდან, მონეტა გამოკითხვის დროს დაშვებული შეცდომის გამოც დაისჯება. დაკითხვისა და გამოკითხვის ინსტიტუტი კი ერთმანეთისგან განსხვავდება: „ახალი კოდექსით, რომელიც 2010 წელს ამოქმედდა, მონეტის დაცვისთვის, წინასწარი გამოძიების სტადიაზე, არ შეიძლება. მონეტა, როგორც მტკიცებულების წყარო, პირველად სასამართლოში იკითხებოდა, დაცვის მხარეების მონაწილეობით და მის ჩვენებას მხოლოდ მაშინ ჰქონდა მტკიცებულების ძალა, თუ მონეტამდევე მხარის ადვოკატის თანდასწრებით და ღია სასამართლო სხდომაზე იკითხებოდა. ახლა კი, უნდა ვიცოდეთ, რა პრობლემები დადგება იმის შედეგად, რომ მონეტა წინასწარი გამოძიების სტადიაზე დაიკითხება: მას ნაიყვანენ პოლიციაში და შესაძლოა, ასე „დააკაჩონო“ გაფრთხილებ, რასაც ახლა ამ ჩვენებაში დამინერ, სასამართლოზეც იგივეს გაიმეორებ ორ თვეში, თუ არადა, პასუხისგებაში მიგცემ ცრუ ან ურთიერთგამომრიცხავი ჩვენებისთვისო. ეს გარემოება

მონეტებზე გავლენას ახდენს. არადა, კოდექსში ისიც გვინერია, მთავარ სხდომაზე მონეტები რა შემთხვევაში შეიძლება დაიკითხოს, ოღონდ ისევ მოსამართლისა და მხარეების თანდასწრებით: როცა მონეტის ისეთი დაავადებები სჭირს, რომ შესაძლოა, სხდომის ჩანიშნვამდე გარდაიცვალოს, სანგრძლივი ვადით მიემგზავრება უცხოეთში და ვერ შეძლებს პროცესზე დასწრებას და ზოგადი ნორმა, რომლის თანახმად, მონეტის ჩვენება აუცილებელია სასამართლოში საქმის წარსამართად. აქ ისიც მნიშვნელოვანია, როგორ ხდება მონეტის იდენტიფიცირება, ანუ დაცვისა და ბრალდების მხარეები როგორ არკვევენ, ვინ არის მათი პოზიციის გამყარებელი მონეტა? სწორედ აქ შემოდის გამოკითხვის მეთოდი, რომელიც ნებაყოფლობითია. ეს ამ ახალ კანონპროექტშიც გვინერია, მაგრამ იმავედროულად, ისიც ნერია, ნებაყოფლობითობის მიუხედავად, ადამიანი მაინც ვალდებულია, სიმართლე ილაპარაკოს და შემდეგ ჩვენება არ შეცვალოს. აქაც ისევ მაიძულებელი ნორმა ჩნდება. ამ დროს, მონეტის ჩვენება, სხვა მტკიცებულებებისგან განსხვავებით, ყოველთვის სუბიექტურია და შესაძლოა, ცვლილებებიც იყოს. ადამიანები ვართ და ყველანი სუბიექტურად აღვიქვამთ სამყაროში მიმდინარე მოვლენებს, თანეს ფაქტები და მოვლენები, დროთა განმავლობაში, გვაყვინყვდება. ამიტომ ძალიან მარტივად შეიძლება, პოლიციის კანონის 21-ე მუხლის თანახმად, სადაც ნერია, რომ პოლიციას აქვს უფლება, პირი დაკითხვაზე მიიწვიოს, ხელი ვინმე გაუთვითცნობიერებელ პირს ჩაავლოს და ვითომდა ნებაყოფლობით, დაკითხვაზე მიიყვანოს. როცა მონეტის სასამართლომდე დაკითხვის პროცედურა ისედაც არსებობს, ეს გამოკითხვა უკვე დამატებითი პროცედურაა, რომელიც მონეტის იდენტიფიცირების ფუნქციის ნაცვლად, დაკითხვის ფუნქციასაც იძენს და პირს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობასაც აკისრებს... ამიტომ მგონია, ამ ნორმების ჩამატება საჭირო საერთოდ არ იყო. პირიქით, ხელი იმისთვის უნდა შეენწყოს, რომ წინასწარ სასამართლო სხდომაზე მონეტის წარდგინებამდე და წინასწარი გამოძიების პერიოდში, მონეტისა და პოლიციის ურთიერთობა რაც შეიძლება ნაკლები და შეზღუდული ყოფილიყო. აი, სწორედ ეს იყო პრობლემა, რის გამოც საპროცესო კოდექსი თავიდან ბოლომდე უნდა შეცვლილიყო, რადგან ეს ყველაფერი მონეტის მიმართ კი არა, სწორედ მართლმსაჯულებისა და გამოძიების ორგანოების მისამართით აჩენდა კითხვებსა და ეჭვებს. ამიტომ პირველ ყოვლისა, ირვევა ბრალდებულების უფლება, რადგან მათ მიმართ, შესაძლოა, არაჯანსაღი მტკიცებულებები გამოიყენონ და მეორე მხრივ, ირვევა იმ მონეტის უფლებები, ვინც, ვითომ ნებაყოფლობითი და გამოკითხვის დროს, შესაძლოა ე.წ. იძულებითი მონეტებიც გახდნენ. ასეთი ტიპის საქმეებში კი, წლების შემდეგ, ყოველთვის შეიძლება გაჩნდეს ახლად აღმოჩენილი გარემოებების გამო გადასინჯვის საფუძველი, რაც ჯამში, სასამართლოს მიმართ შეარყევს ნდობას“.

პერსონალიზი

შს-მ ნაკოვანაშაული ბახსნა

შს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონო ბრუნვის წინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული სამძებრო-საგამოძიებო ღონისძიებების შედეგად, 1990 წელს დაბადებული გიორგი მ. და 1987 წელს დაბადებული, რუსეთის ფედერაციის მოქალაქე ალბინა ს. ნარკოვანაშაულისთვის თბილისში დააკავეს. სამართალდამცველებმა, ორივე დაკავებულის პირადი ჩხრეკისას, 97 აბი (მეთილენ-დიოქსიმეტამფეტამინი) ე. წ. ექსტაზი ამოიღეს. ნარკოლოგიური შემონამებით ალბინა ს-ს ნარკოტიკული საშუალება „ექსტაზის“, ამფეტამინისა და მეტამფეტამინის მოხმარების ფაქტი დაუდგინდა. გამომიყვანა დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექმნა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით).

საგამოძიებო სამსახურმა თაღლითობის ფაქტზე ერთი პირი პასუხისგებაში მისცა

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა, თაღლითობის ფაქტზე, მოქალაქე თეიმურაზ ჯანიაშვილი სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისცა. გამოძიებამ დაადგინა, რომ ბრალდებული, ერთ-ერთ მოქალაქეს მოტყუებით დაპირდა, რომ დაასაქმებდა ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურში, რის სანაცვლოდაც, დაზარალებულს გამოართვა 5 000 აშშ დოლარი. გამოძიება მოტყუებით სხვისი თანხის მართლწინააღმდეგოდ დაუფლების ფაქტზე მიმდინარეობს, რაც 6-დან 9 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

თამარ მჭელეიშვილი

მომავალი წლის თებერვალში ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს ადმინისტრაციის ახალი ხელმძღვანელი ეყოლება. კონკურსი ამ თანამდებობაზე მიმდინარე წლის ნოემბერში გამოცხადდა. წინასწარი ინფორმაციით, კონკურსში მონაწილეობის სურვილი ექვსმა ადამიანმა გამოთქვა. იანვრის თვეს, უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო, მათთან გასაუბრებას და ყველაზე მისაღები კანდიდატის შერჩევას დაუთმობს, ხოლო არაუგვიანეს ხუთი თებერვლისა, კანდიდატურა დასამტკიცებლად წარმომადგენლობით საბჭოს წარედგინება.

ნაირა ალავერდაშვილი: „უნივერსიტეტი პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტებს ეკუთვნის“

არავისთვისაა საიდუმლო, რომ უნივერსიტეტში ვითარება არცთუ მშვიდია. ბოლო წლების განმავლობაში განვითარებული ცნობილი მოვლენებმა (პროფესორ-მასწავლებლების მასობრივი დათხოვნები, სტუდენტური თვითმმართველობების წარმომადგენლებზე პოლიტიკური გავლენის მოპოვების მცდელობა, სახელფასო ფონდის უსამართლოდ გადანაწილების ბრალდება) ბუნებრივად გააჩინა ბევრი პრობლემა, რომელთა გადაჭრა, დიდწილად, სწორედ ამ დანესებულების ადმინისტრაციის ეფექტურმა საქმიანობამ უნდა შეძლოს. ამ ფაქტორების გათვალისწინებით, შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის მომავალი არჩევნები უნივერსიტეტისთვის საეტაპო იქნება.

„ვერსია“ კონკურსში მონაწილე ერთ-ერთ კანდიდატს, **ნაირა ალავერდაშვილს** დაუკავშირდა.

დღეს: დამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტი; არის საქართველოს პოლიტიკური უნივერსიტეტის დოქტორანტი. სხვადასხვა წლებში მუშაობდა საქართველოს ფინანსთა, ეკონომიკური განვითარების სამინისტროებში, კიბერუსაფრთხოების ბიუროში წამყვან თანამდებობებზე; 2010-2011 წელს იყო აგრარული უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის აპარატის უფროსი; აქვს არასამთავრობო სექტორში მუშაობის დიდი გამოცდილება; 2012 წლიდან დღემდე, არის არასამთავრობო ორგანიზაციის „ქალები საქართველოს რეგიონებში“ გამგეობის თავმჯდომარე. „უნივერსიტეტი პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუ-

დენტებს ეკუთვნის. ადმინისტრაცია მხოლოდ დამხმარე ორგანო უნდა იყოს, რათა ურთიერთობა ამ ორ მხარეს შორის დინამიურად და კონსტრუქციულად მიმდინარეობდეს“, — მიაჩნია კანდიდატს.

როგორც ნაირა ალავერდაშვილი ამბობს, რა თქმა უნდა, უნივერსიტეტში დღეს არსებული პრობლემების საქმის კურსშია, თუმცა ამაზე ლიდ საუბარი არ სურს და მიაჩნია, რომ მათი საფუძვლიანად შესწავლის გარეშე, რთულია ხელაღებით ვინმეს დადანაშაულება. მისი თქმით, მომავალში მსგავსი ვითარების თავიდან ასაცილებლად საჭიროა კომპეტენტური ადმინისტრაცია. სწორედ ამიტომ მიაჩნია მნიშვნელოვანად ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის არჩევნები — უნივერსიტეტის ფინანსური ავტონომიურობის მიღწევა, ბიუჯეტის სამართლიანად განაკარგვა ამ პრობლემებს, დიდწილად, მოავარებს.

კანდიდატი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის საქმიანობის რამდენიმე პრიორიტეტულ მიმართულებას გამოყოფს: ბიუჯეტის მართვა, პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტებთან მუდმივი კონტაქტი, დეცენტრალიზაციის კენ სვლა.

ნაირა ალავერდაშვილი: „უნივერსიტეტთან კავშირი არასოდეს გამიწყვეტია. დღემდე უნივერსიტეტულად მივიჩნევ თავს. იქ ბევრი ჩემი მეგობარი მუშაობს. მიცნობენ, როგორც მებრძოდ და პრინციპულად ადამიანს და შესანიშნავად იციან, რომ ჩემზე, გავლენის რაიმე კუთხით მოხდენა, წარმოუდგენელია. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის უფროსად ჩემი არჩევის შემთხვევაში ყველაფერს გავაკეთებ, რომ სასწავლებელმა ფინანსური ავტონომიის მიღწევა შეძლოს და თავად მოიზიდოს თავისუფალი სახსრები. უნივერსიტეტის ფინანსურ ავტონომიას განვიხილავ, როგორც საუნივერსიტეტო სივრცის ავტონომიურობის უტყუარ გარანტს, ხოლო საარჩევნო პერიოდს — როგორც პროცესს, გზას აღნიშნული მიზნისკენ. ამის მიღწევაში მნიშვნელოვანი როლი ადმინისტრაციასა და მის ხელმძღვანელს ენიჭება. სწორედ ადმინისტრაციამ უნდა შეიმუშაოს უნივერსიტეტის ბიუჯეტში თანხების მოზიდვის მექანიზმები, აქტიურად გამოიყენოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დაფინანსების არსებული წყაროების შესაძლებლობები. უნივერსიტეტში წარმოებულ თანამედროვე სამეცნიერო კვლევებსა და ინოვაციურ საქმიანობას უნდა განიხილავდეს, როგორც თანხების მოზიდვის საინტერესო მექანიზმსა და აუთენტიკურ რესურსს.“

გარდა ამისა, ალავერდაშვილი აუცილებლად მიიჩნევს უნივერსიტეტის განვითარების სტრატეგიულ გეგმაზე მუშაობის დაწყებას, რადგან დღემდე ასეთი დოკუმენტი არ არსებობს: „მოდის ახალი ხელმძღვანელობა და ყველაფერს თავიდან იწყებს... ეს არ არის სწორი. უნივერსიტეტს უნდა ჰქონდეს სტრატეგიული განვითარების გრძელვადიანი გეგმა და ნებისმიერმა საკადრო ცვლილებამ ამ მიზნისაკენ სვლა არ უნდა შეაფერხოს. ადმინისტრაციის უფროსად ჩემი არჩევის შემთხვევაში ამ დოკუმენტზე აუცილებლად დავიწყებ მუშაობას. უნდა შეიქმნას მმართველობის სისტემა. ადმინისტრაციამ უნდა შეძლოს პრობლემათა იდენტიფიცირება, საერთო საუნივერსიტეტო სივრცის გრძელვადიანი სტრატეგიული განვითარებისა და სამოქმედო გეგმის კონცეპტუალური დოკუმენტების შემუშავება.“

ნაირა ალავერდაშვილი ერთ მნიშვნელოვან მომენტსაც გამოყოფს — თავად უნივერსიტეტში მაქსიმალური დეცენტრალიზაცია. „ჩვენ დამოუკიდებლობა ძალიან გვიყვარს, მაგრამ ვერიდებით პასუხისმგებლობას. საჭიროა თავად უნივერსიტეტის შიგნით მოხდეს მაქსიმალური დეცენტრალიზაცია და ფაკულტეტებმა თავად გადაწყვიტონ ბევრი საკითხი“, — ამბობს კანდიდატი.

რაც შეეხება სტუდენტებს. მათთან მუდმივი ურთიერთობა, ალავერდაშვილის თქმით, მხოლოდ სტუდენტურ თვითმმართველობასთან კონტაქტით არ უნდა შემოიფარგლოს. კანდიდატი აუცილებლად მიიჩნევს იმ სტუდენტებთან მუდმივი დიალოგის რეჟიმში ყოფნას, რომლებიც თვითმმართველობის წევრები არ არიან. „ასე მეტად ვავიგებ მათ პრობლემებს, მოვიშენებ სტუდენტების აზრს ნებისმიერ საკითხთან დაკავშირებით... გარდა ამისა, ადმინისტრაციამ უნდა უზრუნველყოს სტუდენტებისთვის ხარისხიანი განათლება, მეცნიერულ კვლევაში მათი მონაწილეობის უფლება, სასწავლო და სამეცნიერო პროცესის ნორმალური წარმოებისთვის სათანადო პირობების შექმნა. ამავე დროს, საკუთარი კომპეტენციის აგრძელებაში, ადმინისტრაციამ უნდა დაესხმას სტუდენტებს, რათა ისინი მეტად იყვნენ ჩართულნი საუნივერსიტეტო ცხოვრებაში; ასევე, ადმინისტრაციამ უნდა დაიცვას მათი უფლებები“, — მიაჩნია ალავერდაშვილს.

გარდა ჩამოთვლილისა, ნაირა ალავერდაშვილი, კონკურსში გამარჯვების შემთხვევაში, საკადრო პოლიტიკისა და უნივერსიტეტის თანამშრომელთა სოციალურად დაცვის კუთხით ინოვაციების დაგეგმვასაც გეგმავს.

როგორც უკვე ვთქვით, უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო წარმომადგენლობით საბჭოს საკუთარ გადაწყვეტილებას კანდიდატის შესახებ ხუთ თებერვლამდე წარუდგენს. ეს კი ნიშნავს, რომ ადმინისტრაციის ახალი ხელმძღვანელი ვერ მიიღებს მონაწილეობას მომავალი წლის ბიუჯეტის შემუშავებასა და დამტკიცებაში და წინა ადმინისტრაციის მიერ შემუშავებული გეგმის თანახმად მოუწევს მოქმედება. „ეს, რა თქმა უნდა, არასასურველია, მაგრამ ყველაფერი გამოსწორებადი. მთავარი, ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს ჰქონდეს საკმარისი ცოდნა და გამოცდილება, რათა ამ უმნიშვნელოვანეს თანამდებობას ღირსეულად გაართვას თავი. მე არ მეშინია. მზად ვარ გამოწვევის მისაღებად“, — ამბობს ნაირა ალავერდაშვილი.

სოხუმის უნივერსიტეტის სტუდენტები ქუჩის აქსიებით იმუქრებიან

რა მიზნით გააყადებს თვითმმართველობის არჩევნები სასწავლებელში და რაფომ არ ინფერესდება რექტორი სტუდენტების პრობლემებით

ბარო ტურაშვილი 598-47-87-14

სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტები თვითმმართველობის არჩევნების გაყალბებას აპროტესტებენ და ახალი არჩევნების ჩატარების მოთხოვნით, მეხუთე დღეა მჯდომარე აქციას მართავენ. სტუდენტები პროტესტს მანამდე განაგრძობენ, ვიდრე მათი მოთხოვნები არ დაკმაყოფილდება. მეტიც, ახალგაზრდები არ გამოირიცხავენ, რომ საპროტესტო აქციებზე დაინფონ. სტუდენტური თვითმმართველობის არჩევნები 10 დეკემბერს ჩატარდა. მას შემდეგ მათ არაერთხელ სცადეს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან და რექტორთან გასაუბრება, ასევე საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარესთან საერთო ენის გამოხატვა, თუმცა ამბობენ, რომ არც ერთ მათგანს რეაგირება არ მოუხდენია.

სოხუმის უნივერსიტეტის თვითმმართველობის ახალი თავმჯდომარე, ფელიქს ხურცილავა აცხადებს, რომ არჩევნები გაყალბდა და საარჩევნო კომისიამ, უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან ერთად, მისი თანამოაზრეები, მათ შორის ლექსო გოგონია, თვითმმართველობას ჩამოაშორა: „ჩემი თანამოაზრეების გამო გავიძარჯვე — ასე უნდოდათ, დაეწყნარებინათ დამარცხებული კანდიდატები. მართალია, 19 ხმა მივიღე, რაც ხმათა უმრავლესობა აღმოჩნდა, მაგრამ ხმები ისე გადაანაწილა საარჩევნო კომისიამ, რომ ჩემთან ერთად ჩემი თანამოაზრეებიც არ მოხვედრილიყვნენ თვითმმართველობაში. ეს ნიშნავს, რომ ველარაფერს გავაწყობ და გადაწყვეტილების მიღების საშუალება, მხოლოდ ჩვენს ოპონენტ დელეგატებს ექნებათ, ისინი კი, უნივერსიტეტის რექტორისა და ადმინისტრაციის მიმართ, ლოიალურები იქნებიან. ამას არ დაუშვებთ და არც ერთი ნაბიჯით არ დაიხვევთ უკან! ეს კი ბოლო გაყალბება იქნება იმ ადამიანების მხრიდან, ვინც ეს შეუკვეთა. სტუდენტები ვპირდებით მათ, მაღე გამოვასშკარავებთ და არავის მივცემთ უფლებას, სტუდენტები დაჩაგროს.“

სტუდენტებთან ერთად არჩევნების შედეგებს აპროტესტებს ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, სოხუმის უნივერსიტეტის პროფესორი თემურ ჩილაჩავა, რომელიც „ვერსიასთან“ საუბრისას აღნიშნავს, რომ არჩევნებში წამდვილად დაფიქსირდა სხვადასხვა ტიპის სერიოზული დარღვევა, რაც უტყუარი ცნობაა, რომ არჩევნები გაყალბდა. პროფესორი იმასაც აცხადებს, რომ სოხუმის უნივერსიტეტის რექტორი ჯონი აფაქიძე „ვადაგასულია“ — თანამდებობრივი საქმიანობის შესრულების ვადა უკვე ამოწურა, თუმცა იგი თავის პოზიციაზე მაინც რჩება. ჩილაჩავა ასევე საუბრობს უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის გაუმართავ მუშაობაზე და სტუდენტებს თანადგომას უცხადებს: „ვეუცხადებ სტუდენტებს თანადგომას წამოწყებული ბრძოლაში. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას კი სურს ამ საპროტესტო ტალღის შეჩერება, მაგრამ ამას ვერ მოახერხებენ. მეც ამ ბავშვების გვერდით ვდგავარ. მინდა თავიანთი სიმართლე გაიტანონ. რაც შეეხება ჯონი აფაქიძეს და მალხაზ აშორდიას, ისინი ყურად არ იღებენ ამ სტუდენტების პრობლემებს და არც კი ესაუბრებიან მათ.“

რექტორი და დეკანი სტუდენტების პრობლემებით არ ინტერესდებიან, არც ჟურნალისტიკის კითხვებს პასუხობენ. „ვერსია“ შეეცადა საარჩევნო კომისიაში გაერკვია, არის თუ არა შესაძლებელი, ხელახალი არჩევნები ჩატარდეს. სამწუხაროდ, მათთან დაკავშირება და ოფიციალური კომენტარის მოპოვება. შეუძლებელი გახდა; სამაგიეროდ, შევითქვეთ, მათი პოზიცია — უნივერსიტეტის საარჩევნო კომისია აცხადებს, რომ არჩევნები ფარული კენჭისყრით ჩატარდა და შედეგი არ გაუქმდება!

ადაპტირებულ სათამაშო მოედანს მეორადი ნივთებისგან აგებენ

„ეს არის ადგილი, სადაც შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებისთვის ყოველი დღე მრავალფეროვანია“

ნათია დაუშვილი
599-85-09-43

„პირველი ნაბიჯი საქართველოს“ დღის ცენტრის სათამაშო მოედნის განახლებაში, არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლებთან ერთად, არაერთი მოხალისეა ჩართული. სათამაშო მოედანი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ბავშვებისთვისაა ადაპტირებული და აქ, სათამაშოებს, არც მეტი — არც ნაკლები, მეორადი ნივთებისგან აგებდნენ. ბოთლები, საბურავები, რკინის ნივთები, სამარბრუტო ტაქსის ფუტლარიც კი... მოხალისეები მოედნის გასაკეთებლად ისეთ ნივთებსაც იყენებენ, რომლებიც ჩვენ წარმოუდგენლად შეიძლება მოგვეჩვენოს. სამუშაოები, უამინდობის გამო, დროებით შეჩერებულია, მაგრამ... გაზაფხულზე, ბავშვებს ახალი მოედანი აუცილებლად ექნებათ. „ვერსია“ დღის ცენტრის პროგრამის კოორდინატორსა და იდეის ერთ-ერთ ავტორს, გიორგი დამატარაშვილს ესაუბრა.

— როგორ გაჩნდა იდეა, მეორადი ნივთებისგან შეექმნათ სათამაშო მოედანი?

— დღის ცენტრი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე (შშმ) ბავშვებს 2004 წლიდან ემსახურება. თბილისში, ამ კატეგორიის ბავშვებისთვის სხვა ასეთი ცენტრი არ არის. სათამაშო მოედანი განახლებას საჭიროებდა. თან, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ჩვენი ბავშვები შეიძლება, არ დაინტერესდნენ ჩვეულებრივი სათამაშოებით, რაც სხვა ბავშვებს მოსწონთ. ან, შესაძლებელია, მათ სხვანაირად, ჩვენთვის უჩვეულოდ ითამაშონ. მათ აქვთ გარკვეული სირთულეები სამყაროს აღქმასთან დაკავშირებით, ამიტომ გადავწყვიტეთ, ისეთი სათამაშოები გაგვეკეთებინა, რაც მოსწონთ. მსჯელობის შემდეგ მივიღეთ დასკვნამდე, სათამაშო მოედანი ისეთი რაღაცებისგან გაგვეკეთებინა, რაც ყოველდღიურობაშია. ასეთი სათამაშოების გაკეთება მეორადი ნივთებისგან ნებისმიერ ადამიანს შეუძლია.

— მოხალისეები როგორ შეკრიბეთ?

— პირველი, რაც გავაკეთეთ, გამოვაცხადეთ ვაკანსია მოხალისეებზე. ისინი სტუდენტები არიან და გეგმა ჯერ კიდევ მაშინ გავაცანით, როცა ბოლომდე არც გვექონდა გააზრებული, რა უნდა გავაკეთებინა. სათამაშო მოედნის გაკეთების იდეა, მოხალისეებმა აიტაცეს. ამის შემდეგ, დავგვემეთ, როგორი უნდა ყოფილიყო მოედანი, ინფორმაცია სხვადასხვა საიტებზეც მოვიძიეთ და ისიც კი აღმოვაჩინეთ, რომ მსგავს რამები, საზღვარგარეთ აკეთებენ. დავინყეთ ფიქრი, ჩვენ რა სათამაშოები გავაკეთებინა. გვინდა, დავამტკიცოთ, რომ ამ იდეის განხორციელება საქართველოშიც შეიძლება. მერე, ხარჯთაღრიცხვაც გავაკეთეთ და დღეს უკვე ვიცით, ვინმეს იგივეს გაკეთება გორში, ზუგდიდში ან სადმე სხვაგან რომ მოუნდეს, დაახლოებით, რა თანხა დასჭირდება.

— საჭირო თანხა სად მოიძიეთ?

— გვყავდა მოხალისეები, მაგრამ ფინანსური რესურსი არ გვექონდა. რაღაც შეიძლება უფასოდ იყოს ან იაფი, მაგრამ რაღაცას ფასი აუცილებლად აქვს. ელიავაზე ვნახე ადამიანები, რომლებიც დამპირდნენ, რომ საბურავებს უფასოდ მომცემდნენ, მაგრამ მათი ტრანსპორტრებისთვის ფულია საჭირო. პროექტი ინტერნეტსივრცეშიც განვითარეთ და ხალხმა ჩვენი იდეის შესახებ შეიტყო. ერთ-ერთი ბანკის თანამშრომლები დაინტერესდნენ. გვითხრეს, რომ 4-5 სათამაშოს დაგვიფინანსებდნენ. ამან უკვე სტიმული მოგვცა. სკოლა ბაქსეულის მოსწავლეებმა, ამ იდეის მხარდასაჭერად, მოაწყვეს აქცია ცარ ნასპ — მშობლებს გაურეცხეს მანქანები, ფული ააგროვეს და მოგვიტანეს. „ორბელისანის პლატფორმა“ც დაგვიპირდა, რომ ორი სათამაშოს გაკეთებაში დაგვეხმარებოდა; ასევე გვყავს სხვა მხარდამჭერებიც, რომლებიც იდეის განხორციელებაში გვეხმარებიან. პროექტის დასრულების შემდეგ ჩვენი მხარდამჭერების შესახებ დეტალურ ინფორმაციას ჩვენს საიტსა და Facebook-გვერდზე განვითავებთ.

— სათამაშო მოედნისთვის საჭირო მეორადი ნივთები საიდან მოგაქვთ?

— სხვადასხვა ადგილიდან... ჯართში ვიპოვეთ ერთი დიდი ავზის მუცელი, რომლითაც სათამაშო გავაკეთეთ; ელიავადან საბურავები ნაშთები, თუმცა, იქაც იყო ხალხი, ვინც ამბობდა, უფასოდ არ გავატანთ, თითოეტი თითო ლარი უნდა გადაიხადოთ. თუმცა, იყო ისეთი შემთხვევებიც, ადამიანები დაგვეხმარნენ და რაზეც გვეგონა, თანხის გადახდა დაგვეჭირებოდა, უფასოდ მოგვცეს — მაგალითად, რკინის მილის გადაღუნვა გვეჭირებოდა. როცა გაიგეს, რას ვაპირებდით, უფასოდ დაგვეხმარნენ. ყველაფერს მოხალისეები აკეთებენ. ჩვენ, მაქსიმუმ, ანაზღაურება გადავიხადოთ იმაში, რაც არ გვეხერხება, მაგალითად, რკინის სანატრულქუცის აწყობაში... თითოეული მოხალისე კონკრეტულ სათამაშოს კურირებს. იდეა ნამდვილად საინტერესოა. აუცილებლად ისეთი სათამაშოები უნდა გავაკეთოთ, რომლებიც შშმ ბავშვებს მოეწონებათ.

— სათამაშო მოედნის გარდა, მომავალში, მეორადი ნივთებისგან სხვა იდეების განხორციელებასაც ხომ არ აპირებთ?

— ჯერ ამაზე არ გვიფიქრია, ეს იდეა უნდა მივიყვანოთ ბოლომდე. მთავარია, ხალხში გავრცელდეს ინფორმაცია და ადამიანები მიხვდნენ, რომ მსგავსი რაღაცების გაკეთება შესაძლებელია. მომავალში, ამ მოედანზე, ისეთი რამის გაკეთებას ვაპირებთ, რაც ბავშვებს სხვადასხვა უნარის განვითარებაში დაეხმარება, რაღაცას ასწავლის. მაგალითად, ბარიერების გადალახვას ვასწავლით ბავშვებს, რომლებიც ეტლით გადაადგილდებიან, ან რომლებსაც სუსტი მხედველობა აქვთ. მოხილოთ ბარიერგაშლით — კიდევ ერთი საკითხია, რომელსაც ბავშვებს ვასწავლით. მათ უნდა იცოდნენ სივრცეში გადაადგილება, რომ მაქსიმალურად დამოუკიდებელი იყვნენ. ბევრი ბავშვისთვის ეს არის ადგილი, სადაც ყოველი დღე მრავალფეროვანია. „პირველი ნაბიჯი საქართველოს“ დღის ცენტრი ისეა აწყობილი, ყოველი დღე სახალისო იყოს. კარგ ამინდში ბავშვები სულ გარეთ არიან, რადგან ფიზიკური განვითარება აუცილებელია. მერე რა, თუ ეტლით გადაადგილდებიან, უნდა განვითარდნენ, მაქსიმუმს მიაღწიონ და დაიჯერონ, რომ შეზღუდული შესაძლებლობები არ არსებობს.

აქსელუსი

შობლანდიელი რეჟისორის ქართული კვირეული

ბენ შეროკის წარმაცხებული „პიკადერო“, ბასკური ცხოვრება და თბილისური ვოიაჟი

მაცა ლომაძე
555-27-95-13

არც ერთ საერთაშორისო ფესტივალზე, კულტურის არც ერთ სფეროში, მონაწილეები შემთხვევით არ ხვდებიან. ახლახან ჩავლილ კინოფესტივალზე „პრომეთე“, 100-ზე მეტი ფილმი აჩვენეს. ჩვენდა სამაყოდ, ნამდვილად ბრწყინავდა ქართული პანორამა. ტრადიციისამებრ, თბილისის მთავარი კინემატოგრაფიული ღონისძიება ქართულმა სურათმა გახსნა (ლევან თუთბერიძის „მოირა“) და დახურა (დიტო ცინცაძის „ბედნიერების ღმერთი“); ასევე ნაჩვენები იყო ოთარ იოსელიანის ახალი ფილმი „ზამთრის ზღაპარი“. ფესტივალზე არც 27 წლის ბრიტანელი რეჟისორისა და სცენარისტის, ბენ შეროკის მონაწილეობა იყო შემთხვევითი — მან საერთაშორისო პროგრამაში ბრიტანეთისა და ესპანეთის კო-პროდუქცია „პიკადერო“ წარმოადგინა. „ვერსია“ გათვალისწინებულ „პრომეთეს“ მონაწილეებს შორის ყველაზე ახალგაზრდა რეჟისორ ბენ შეროკთან, რომელმაც პირველივე ფილმით შეძლო საერთაშორისო რეზონანსის მოპოვება.

— ახალგაზრდა ასაკში უკვე საერთაშორისო ფესტივალზე მოხვდით. ეს თქვენი პირველი წარმატებაა საზღვარგარეთ? — არა, ფილმმა ბევრი სხვა ფესტივალი მოიარა. პრემიერა სან-სებასტიანის კინოფესტივალზე შედგა. ბევრი ვიმოგზაურეთ. (რესპოდენტმა, ალბათ, თავმდაბლობის გამო, არ დაასახელა პრიზები, თუმცა, როგორც გავარკვიეთ, მათი ჩამონათვალა საკმაოდ შთამბეჭდავია: „კიევის მოლოდინსტ“ ფილმების საერთაშორისო ფესტივალზე „პიკადერო“ საუკეთესო მხატვრული ფილმის ტიტულის მფლობელი გახდა; ციურინის ფილმების ფესტივალზე კრიტიკოსების რჩეულად დასახელდა; ტირანას საერთაშორისო ფორუმზე საუკეთესო რედაქტორისთვის აიღო პრიზი; სპეციალური ჯილდო, როგორც საუკეთესო ახალგაზრდა რეჟისორმა ამ ფილმისთვის მოიპოვა მალიორკის ფესტივალზე; თბილისის გარდა, ფილმი აჩვენეს მუმბაიში, ასევე სან-პაულოსა და ბრაუნშვაიგის მსოფლიო კინოფესტივალზე, — ავტ.). ეს ჩემი კინოდებიუტია.

— რატომ დაარქვით ფილმს „პიკადერო“? — პიკადერო ადგილია, სადაც ახალგაზრდები სიყვარულს ეძლევიან. გაჭირვება ხელს არ უშლის ერს გამრავლებაში. ის განკუთვნილია მათთვის, ვისაც ფული არ აქვს, სახლი იქირავოს. ამ შემთხვევაში, პიკადერო არის ერთგვარი ინსტრუმენტი ესპანეთის ეკონომიკური კრიზისის გადმოსაცემად. გარდა ამისა, ამ სიტყვის ფლერადობაც მომწონს... ამიტომაც ავირჩიე — შინაარსიცა და ფორმაც ჩემთვის მისაღები იყო... მიხარია, რომ ამ ფილმმა საქართველოშიც ჩამოაღწია. წარმოშობით შოტლანდიელი ვარ; ედინბურგის უნივერსიტეტი დავამთავრე და სხვათა შორის, ედინბურგი ჰგავს კიდევ თბილისს — ორივე ისტორიული ქალაქია ძველი არქიტექტურით. ედინბურგიცა და გლაზგოც, შეიძლება, კულტურულ ცენტრებად ჩავთვალოთ. შოტლანდი-

ას ერთ-ერთი საუკეთესო უნივერსიტეტები აქვს მსოფლიოში, ედინბურგი ასევე ცნობილია სამხატვრო სკოლით. აქვე ტარდება ცნობილი თეატრალური ფესტივალი, რომელიც მსოფლიოში უდიდესი მასშტაბისაა. გვაქვს კინოფესტივალიც... ზოგადად, შოტლანდიაში მაღალი დონის კულტურული პოტენციალია კონცენტრირებული.

— თეატრთანაც გაქვთ შეხება?

— მომავალში მინდა სპექტაკლებიც დავდგა. ჩემი მშობლები მსახიობები იყვნენ. ჰქონდათ თეატრალური კომპანიაც. შეიძლება ითქვას, თეატრში გავიზარდე. მშობლებს უყვარდათ სხვადასხვა ამბის მოყოლა, თანაც სხვადასხვა ინტერპრეტაციით, იუმორით... ალბათ ამან მომცა საზრდო და მიმხვედრა, როგორ იქმნება ესა თუ ის ისტორია. ბრიტანული იუმორიც მეხმარება.

— საქართველოს ერთი კვირით ესტუმრეთ. როგორი შთაბეჭდილებები მილიანდა?

— თბილისი ძალიან მომეწონა. ლამაზი ქალაქია. მომეწონა ქართული კერძებიც, ღვინოც. ფესტივალზე ვნახე კულტურული საზოგადოება, რომელსაც უყვარს კინო. ვესტუმრე გოგირდის აბანოებს. ბევრ კარგ ადგილას ნავიყვანეს მონაწილეები. ვნახეთ სილნალი. ძალიან ლამაზი, პატარა ქალაქია. რომ ჩავედიოთ თოვდა, რაც სასიამოვნო იყო. დავათვალიერეთ ფიროსმანის ნამუშევრებიც, რის გამოც ბედნიერი ვარ. გავიგე, რომ თქვენ და ბასკები ერთმანეთს ჰგავხართ, რამაც ძალიან დამაინტერესა.

— მით უმეტეს, რომ თქვენ ფილმში მოქმედება ბასკეთში ხდება...

— ნამდვილად... მე იქ ვცხოვრობ, მეგობარი გოგონა, რომელიც ფილმის პროდიუსერია, ბასკია. უკვე 3 წელია, იქ ვარ. ბასკებსაც უყვართ უხვი ურ-მარლი. ასევე, მათ მსგავსად, თქვენც ძალიან დაკავშირებული ხართ სოფელთან, მიწასთან. მსგავსება დავინახე თქვენს ცეკვებშიც.

— ქართული ფილმები ნახეთ?

— წელს ვერ მოვახერხე, მაგრამ შარშანდელ ჩემს ტოპ-სამეულში ნამდვილად შევიდა ლევან კოლუაშვილის ფილმი „შემთხვევითი პაემნი“. იმედოვნებ, კიდევ ვნახე ქართულ პროდუქციას, რომელიც ასევე მომეწონება. ამაღლელებელია, რომ ჩემი ფილმის წყალობით, ამდენ ქვეყანას ვეწვიე. მოგზაურობა ჩემთვის, როგორც მწერლისა და რეჟისორისთვის, უდიდესი რამ არის.

1. ფოთის ერთ-ერთი უბანი	2. ზევისის გამზარდელი თხა	3. მარცვლოვან მცენარეთა ყვავილოვანი	4. ქალაქი დაღესტანში	5. გორგასალის სახელი	6. მთელი ეკიპაჟის მუშაობა გემზე	7. ყოფილი ბრაზილიელი ფეხბურთელი	8. ყველაზე დიდი რეპტილია
9. ყურძნის ვერობული ვიში	10. უკუზო აქლები	11. ბრაზილიელი ავტომობილელი	12. ინდონეზი კუნძული	14. იზოლდის მიწური	15. მდინარე აზიამი	16. ყოფილი კამერუნელი მკაცრე	17. თვალის ფერადი გარსი
21. ჰადრაკის მფარველი ქალღმერთი	22. კურორტი ბულგარეთში	18. ღმერთი იაპონური ეპითეტი	24. ძალის დაკარგვა, ძლიერი სისუსტე	25. უნგრეთის დედაქალაქის ნაწილი	33. საწერი კალმების ცნობილი ფირმა	34. მილალატე ბარათაშვილის სახელი	20. ტბა თბილისთან
30. ვულკანთა მანქანის კინოროლი	31. ქალაქი ბელგიაში	32. ღმერთების სტელმწიფე ინდუიზმში	35. ქალაქური კვადრატული გეგმით გასაყვანება	36. დიდი ფრანგი მოქანდაკე	42. კუბის გვერდების გადაკეთის ადგილი	43. სიმძიმეთა ასაწვი მქეპნიზმი	29. ალპინისტის ფესვსაცემელი
39. მდინარე ესპანეთში	40. კომპოზიტორი ... კალმანი	41. უცარი შიში	46. იგივეა, რაც სარწმუნოება	47. მოკლე-ნაზიანი საორტული ნაეი	48. ყური ალქმული ბეგრა	49. მსახიობი აიშვარია ...	38. ფილოსოფოს სოკრატეს ცოლი
50. ამსანავი სამსახურის პრიფესიის ან თანამდებობის მისხედვით	54. დიუნის საპირსპირო ნიშანი	55. მუსიკალ. გამის II ნოტი	51. ქალაქის თვითმმართველობის ორგანო	57. „ქე“-არაბული გეარებში	52. ქრისტიანული დღესასწაული, რომელიც 7 აპრილს აღინიშნება	58. საფეხვილი წიქვილი	45. ტყის მცველი
				60. ბუფონის მსგავსი რუმინული თამაში		61. „ტოლოტას“ მოდელი	53. დღის წინა დღეს ანუ ...

კახის ერთგულება წონას უკავშირდება

მამაკაცის სხეულის მასა პირდაპირპროპორციულია მისი ერთგულებისა, — ამტკიცებენ ამერიკელი სწავლულები. ამის მტკიცებულება კი ძლიერი სქესის 5 ათასი წარმომადგენელია, რომელთაც მონაწილეობა მიიღეს ექსპერიმენტში. ასე რომ, გამოთქმა „კახის გულისკენ მიმავალი გზა კუჭზე გადის“ — შეიძლება, ახლებურად გავიზოროთ. მეუღლის ლალატისგან თავის დასაცავად, მისი კარგად გამოკვება დაგჭირდებათ. ამერიკელების ფარტომასშტაბიან გამოკვლევაში 20-დან 27 წლამდე ასაკის მოხალისეები მონაწილეობდნენ. მათ დაახლოებით ნახევარს ჭარბი წონა ჰქონდა და სწორედ ამ ჯგუფში მუდმივი პარტნიორისადმი ლალატის პროცენტმა სულ 24% შეადგინა. სპორტული აღნაგობისა და გამხდარ მამაკაცებში კი ადიულტურისადმი მიდრეკილება 75%-მა გამოავლინა. ცოტა ხნით ადრე ბრიტანელმა სწავლულებმა კი დაადგინეს, რომ ერთგულება პირდაპირ კვშირშია მამაკაცის ინტელექტის დონესთან. მასვე უკავშირდება პოლიტიკური ვნება, რელიგიისადმი დამოკიდებულება და სექსუალური პოტენციალი.

საყუბად წყალმცენარეებს ვკითხვობთ

დედამინაზე სიცოცხლე ოკეანეში გაჩნდა და დღემდე მას შეუძლია ადამიანისთვის ჯანმრთელობის წყარო იყოს, — აცხადებენ დანიელი სწავლულები და გვთავაზობენ, ჩვეულებრივი პროდუქტი, რომელთაც თითქმის ყოველდღე მივირთმევთ, წყალმცენარეებით გავამდიდროთ. ყოველ ადამიანს უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა, დღეში 5-10 გრამი წყალმცენარე მიიღოს. მკვლევარების თქმით, პირველ რიგში, აუცილებელია დაფიქვილი წყალმცენარეებით გავამდიდროთ თეთრი ფქვილი და ფასტფუდი: პიცა, ჰამბურგერი, მაკარონი, ფარში. ეს მარტივი ნაბიჯი, მეცნიერთა აზრით, საშუალებას მოგვცემს, შევამციროთ გულსისხლძარღვთა დაავადებების რისკი, ვებრძოლოთ დიაბეტსა და ზედმეტ წონას. წყალმცენარეები, ასევე, ხელს უწყობს ადამიანის აქტივობის ამღლებას. ეს ყველაფერი კი წყალმცენარეებში ცილების, ანტიოქსიდანტების, უჯრედისა და მიკროელემენტების არსებობის გამო ხდება.

კაცს ჰატარა გოგოდ ყოფნა მოსწონს

კანადელმა მამაკაცმა მიატოვა სახლი, მეუღლე და ბავშვები იმის გამო, რომ სურდა, ექვსი წლის გოგონას, სახელად სტეფანის სახით ეცხოვრა. ახლა მამაკაცი მოხუც ცოლ-ქმართან ცხოვრობს, რომლებიც მისი მშობლების როლს ასრულებენ. 52 წლის პაველ ვოლსკი ტორონტოდან მეუღლესა და შვილებთან ერთად ცხოვრობდა, მაგრამ მოულოდნელად ცოლს გამოუტყდა, რომ პატარა გოგოდ ყოფნა სურდა. მთელი ცხოვრების მანძილზე მამაკაცი ქალის ტანსაცმელს იზომებდა და სარკის წინ თავს იწონებდა. მეუღლეს არასადროს მოსწონდა ქმრის ახირება და ერთხელაც, არჩევანის წინაშე დააყენა. ვოლსკის ტრანსსექსუალების ადგილობრივმა ასოციაციამ დაუჭირა მხარი და ისიც ოჯახიდან წამოვიდა. ვერ უარვყოფ, რომ ცოლიანი ვიყავი, შვილები მყავს, მაგრამ ახლა ყველაზე მეტად მინდა, პატარა გოგო ვიყო, რაშიც „ახალი“ მშობლები მემარაბებიან, — ამბობს პაველი. ის ფსიქოლოგთანაც დადიოდა, რომელმაც გადაწყვიტა, რომ ვოლსკის სჭირდება გოგონად ყოფნის თერაპია — ჩაიცვას გოგოს კაბები, გაიკეთოს მაკიაჟი და ასე შემდეგ. ეს ხელს შეუწყობს, აღარ იფიქროს სუიციდზე.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

4	3						5
			8	9		1	3
				4			8
		2	4	3		7	
			6		7		
		7		5	2	6	
	7			6			
9		4		2	8		
8						5	2

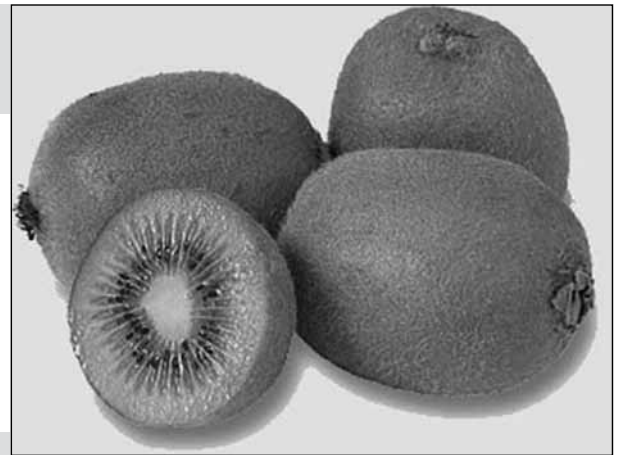
			3	4			6
2		5			7	4	
4				5			2
	8					6	5
			8		3		
9		6					8
	5			8			3
		2	4			5	9
3				7	5		

	1		8	3	7		5
			5				9
		3					1
6	4	9	1				2
	1				4		
8			4	5	6		1
	7					1	
6					4		
	2	1	5	8			6

	8			9	6	5	4
		5					
4		9	5	3			6
					7		
3			4	1	8		6
			3				
	6			7	9	1	8
						7	
9	1	8	4				2

კივი - ყველაზე სასარგებლო ხილი

კივის სასარგებლო თვისებებმა მკვლევართა მოლოდინს გადააჭარბა. იაპონელმა სწავლულებმა, გამოკვლევების შედეგების მიხედვით, ის ერთ-ერთ ყველაზე სასარგებლო ხილად დაასახელეს. ანტიოქსიდანტების რაოდენობის მიხედვით, კივიმ აჯობა ჯანსაღი კვების ისეთ „მონსტრებს“, როგორც ფორთოხალი, გრეიპფრუტი, ვაშლი და მანდარინი. ტოკოს უნივერსიტეტის სწავლულებმა საგულდაგულოდ შეისწავლეს კივის ორი ჯიშის — ყვითელისა და მწვანეს თვისებები და დაადგინეს, რომ პოლი-ფენოლები — ანტიოქსიდანტები, რასაც ეს ხილი შეიცავს, ფასდაუდებელ სარგებელს აძლევს ადამიანის ორგანიზმს. ექსპერი-მენტისას მოხალისეები დღის განმავლობაში სამ კივის მიირთმევდნენ, რის შემდეგაც ბიოლოგები მათ ანტიოქსიდანტების დონეს უზომავდნენ. კივის შეუძლია აღკვეთოს ისეთი დაავადებების განვითარება, რაც დამუხანგავი პროცესებით არის გამოწვეული, — დასკვნეს იაპონელმა მეცნიერებმა. როგორც ცნობილია, ეს პროცესი ორგანიზმის უჯრედებს შლის, ანტიოქსიდანტებს კი მასთან ბრძოლა შეუძლია. დამუხანგავი პროცესები ისეთი დაავადებების ერთ-ერთ ძირითად მიზეზად მიიჩნევა, როგორცაა ათეროსკლეროზი, გულის უკმარისობა, სიმსივნე, ნაადრევი დაბერება, ალცჰეიმერისა და პარკინსონის დაავადებები.

ევროპული „ოსკარები“ დაკარგეს

კინოხელოვნების ევროპულმა აკადემიამ წლის საუკეთესო ფილმი დაასახელა. ეს ტიტული იტალიელი რეჟისორის, პაოლო სორენტინოს ფილმმა „ახალგაზრდობამ“ დაიმსახურა. თავად სორენტინო კი წლის საუკეთესო რეჟისორის პრიზის მფლობელი გახდა. დაჯილდოების ცერემონია რამდენიმე დღის წინ ბერლინში გაიმართა. საუკეთესო მსახიობის ნოდებაც ამავე ფილმში მთავარი როლის შემსრულებელს, მაიკლ კეინს ერგო. წლის საუკეთესო მსახიობ ქალად შარლოტა რემპლინგი დასახელდა სურათში „45 წელი“ შესრულებული მთავარი როლისთვის. ევროპული კინო „ოსკარის“ ევროპული ანალოგია, რომელიც ევროპულ კინოში კინემატოგრაფიული მიღწევებისთვის გამოარჩევს საუკეთესოებს.

აჩაყს შიშვეან აქვალეჭს

ბრიტანელმა ფერმერმა, რომელიც დასავლეთ დორსეტში ცხოვრობს, მსოფლიოში პირველად, რძეზე დამზადებული არაყი შექმნა. ჯეისონ ბარბერმა სასმელის წარმოება საკუთარ ფერმაში დაიწყო, სადაც დაახლოებით 250 ძროხა ჰყავს. ამ ალკოჰოლური სასმელისთვის ბარბერი რძის პროდუქტს, სპეციალურ საფუარსა და ზოგიერთ ინგრედიენტს იყენებს, რომელსაც არ ახმაურებს. სამჯერ გაფილტრული და ჩამოსხმული არაყი ადგილობრივი სუპერმარკეტების ქსელში იყიდება. მიუხედავად იმისა, რომ სპირტიან სასმელს რძის გემო საერთოდ არ ეტყობა, ის სასიამოვნო დასალევი აღმოჩნდა. ერთი ბოთლი ახალი არაყის ღირებულება, რომელსაც ავტორმა Black Cow Vodka უწოდა, დაახლოებით 26 გირვანქა სტერლინგია.

წინა ნომერში გასული სკანოკრდისა და სულოკუს პასუხები

ადვილი

სტანდარტი

2	7	6	1	9	3	8	5	4
8	9	5	2	4	7	3	6	1
3	4	1	8	6	5	2	9	7
4	8	9	7	2	6	1	3	5
1	6	3	5	8	9	4	7	2
5	2	7	4	3	1	9	8	6
7	5	4	3	1	8	6	2	9
9	3	2	6	7	4	5	1	8
6	1	8	9	5	2	7	4	3

7	2	4	8	6	5	9	3	1
1	9	6	7	4	3	5	2	8
8	5	3	2	1	9	7	4	6
5	1	7	6	3	2	8	9	4
4	6	2	9	8	1	3	5	7
9	3	8	5	7	4	6	1	2
6	4	1	3	5	8	2	7	9
3	8	9	4	2	7	1	6	5
2	7	5	1	9	6	4	8	3

რთული

ექსპერტი

6	3	7	9	5	1	8	2	4
4	5	2	8	7	6	9	3	1
1	9	8	4	3	2	7	6	5
8	7	6	1	9	5	3	4	2
5	4	3	2	8	7	6	1	9
2	1	9	6	4	3	5	8	7
3	8	1	7	2	9	4	5	6
7	6	5	3	1	4	2	9	8
9	2	4	5	6	8	1	7	3

4	8	6	9	1	7	5	3	2
7	5	3	4	2	8	9	1	6
1	2	9	5	6	3	8	7	4
8	9	1	6	7	5	4	2	3
3	7	2	1	9	4	6	8	5
6	4	5	8	3	2	7	9	1
2	6	4	7	8	1	3	5	9
5	1	8	3	4	9	2	6	7
9	3	7	2	5	6	1	4	8

- მე-9 გვერდი: 1. იანვარი; 2. არქივი; 3. ვოიაჟი; 4. რომი; 5. კრაკოვი; 6. რაბინი; 7. კოზაკი; 8. ვანგა; 9. აქსიომა; 10. ოტომანი; 11. ემი; 12. ისინდი; 13. აბაზანა; 14. ამარეტო; 15. „ნაფარეული“; 16. კაა; 17. ეფოვი; 18. „ჭრიჭინა“; 19. კანკანი; 20. რემა; 21. ანისული; 22. ანანი; 23. სამიტი; 24. ბელგია; 25. ქიმია; 26. ფხა; 27. ვისკი; 28. ანა; 29. ბიგლი; 30. ლამარია; 31. ავრორა; 32. კურიე; 33. ჭონი; 34. ინდიანა; 35. კარაქი; 36. მუსი; 37. გემულა; 38. ესტაკადა; 39. იაკი; 40. ომი; 41. დესნა; 42. მინა; 43. ლომსია; 44. დუ; 45. რეი; 46. სე; 47. ლემა; 48. „აუდი“; 49. ლა; 50. ბიბისი; 51. ფოკუსი; 52. სულემა; 53. ნაი; 54. აიალა; 55. ილია; 56. ინია; 57. სამაია; 58. ანძა; 59. კიბე; 60. ჰიმალაი; 61. ჰელე; 62. ოლიფა; 63. ბის.
- მე-10 გვერდი: 1. აპლომბი; 2. პლატინა; 3. ობერონი; 4. ბრიგი; 5. ბიშკეკი; 6. ისტერეკა; 7. კულონი; 8. კაჟი; 9. კამელია; 10. ნუდიზმი; 11. მურადა; 12. სოკერი; 13. სტელაჟი; 14. ალიკანტე; 15. აორტა; 16. დინგო; 17. ანარა; 18. ნუნუ; 19. სიმონია; 20. ილიონი; 21. რაეო; 22. ურგა; 23. ობელისკი; 24. ირავადი; 25. გოტიკა; 26. ინტინა; 27. რადა; 28. კორიდა; 29. „ოპტიმა“; 30. ესკულაპი; 31. იუტა; 32. როდენია; 33. „პორშე“; 34. რილკე; 35. ნონა; 36. არა; 37. მნე; 38. ისარი; 39. ტოკატა; 40. ანი; 41. ანონა; 42. ადიდა; 43. მიტო; 44. აზია; 45. საბო; 46. ალამი; 47. ტვიდი; 48. ინა; 49. მოია; 50. ბალაგანი; 51. ძნა; 52. ალ; 53. ზრო; 54. ლიგა; 55. „სეატი“; 56. დედა; 57. ინტი; 58. აბაი; 59. სი; 60. კასი; 61. ეტლი; 62. ელი; 63. კლიპი; 64. ობი; 65. ეტი.
- მე-12 გვერდი: 1. ვერხვი; 2. ექსელი; 3. ხაბაზი; 4. პლევრა; 5. ლუქსემბურგი; 6. ვალაბი; 7. ასაბია; 8. იპრიტი; 9. ირბისი; 10. აქილია; 11. ლაურა; 12. აკრა; 13. ჰაჯი; 14. ელბა; 15. ყანა; 16. ალიზი; 17. მაიკო; 18. ანოა; 19. ტიკ-ჭორა; 20. გრიპი; 21. უბე; 22. ნასა; 23. იტილი; 24. მუზა; 25. ირაო; 26. ზნე; 27. სიტრო; 28. მეტროპოლიტენ-ოპერა; 29. ზიზია; 30. ნაურუ; 31. „კია“; 32. „ნაიკი“; 33. ოპტიკა; 34. კლიო; 35. აშხაბადი; 36. რუმინეთი; 37. ლიდერი; 38. კალორია; 39. ტუზი; 40. პრადო; 41. სირ; 42. რძე; 43. „ლოლიტა“; 44. კროუ; 45. ოტური; 46. მაკენზი; 47. პია; 48. რიგა; 49. შაური; 50. ოლეგი; 51. იზლერი; 52. ინრო; 53. სტილეტი; 54. მადამ; 55. ალო; 56. ლოჟა; 57. აბი; 58. მორი; 59. ოჟიო; 60. კრიტიკა; 61. დათა; 62. ნარი; 63. „ატმორი“; 64. აზანი; 65. პანდა; 66. ლასო; 67. ორსე; 68. სტოპ; 69. მოა; 70. ორტა; 71. ბის; 72. ალოპეცია; 73. ტირისკონი; 74. რუ; 75. ტარა; 76. ნესტორი; 77. აპია; 78. რა; 79. ტროა; 80. ბუ; 81. დღე; 82. ოდინი; 83. სუ; 84. იარა; 85. კატარი; 86. ქამუშაძე.

